

BICIKLISTIČKA STAZA EUROPSKA AMAZONA

Rezultat 5.3.4. Obuka i Akcijski plan razvoja održivog turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji

Projekt	Biciklistička staza Europska Amazona, DTP2-002-2.2
Aktivnost	WP5: Implementacija biciklističke staze
Rezultat	Rezultat 5.3.4 Obuka i Akcijski plan razvoja održivog turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji
Autori	Mira Gabeljšek, Tomaž Martinek, Mojca Peterka
Ustanova	PRAVI RAZVOJ IDEJA D.O.O.
Datum	15.9.2020.

KAZALO

	1
Sažetak	1
Uvod	2
1. Metodologija	3
2. Analiza postojećeg stanja (status quo)	5
3. Ključni stupovi razvoja	16
4. Mogućnosti financiranja	20
4.1. Glavni ciljevi za financijski okvir 2021.-2027.	22
4.2. EU financijski instrumenti nakon 2021.	22
5. Projektni prijedlozi za razvoj turizma	24
5.1. Projektni prijedlog br. 1: Strateški pristup i znanje za turizam	26
5.2. Projektni prijedlog br. 2: Hlebine – centar naivne umjetnosti	30
5.3. Projektni prijedlog br. 3: Povezivanje s prirodom – odmor u prirodi uz Dravu	33
6. Analiza mogućnosti ulaganja	36
6.1. Analiza lokacija za ulaganje	37
7. Analiza ulaganja: ušće Mure u Drave – Halasz Čarda kao potencijalna lokacija za ulaganje s društvenim učinkom	40
7.1. Ključne karakteristike zajednice ulagača s društvenim učinkom i poveznica s Halasz Čardom	40
7.2. Kako se Halasz Čarda uklapa u selekcijski okvir ulagača s društvenim učinkom	42
7.3. Kako dalje	45
7.4. Nacrt plana brošure	45
8. Zaključci	47
9. Izvori i literatura	49

KAZALO TABLICA

Tablica br. 1: Pregled strateških dokumenata koji su ključni za razvoj turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji	6
Tablica br. 2: Kvantificirani ciljevi razvoja turizma u gradu Koprivnici i okolici	18
Tablica br. 3: Kratki pregled predloženih idejnih projekata za KKŽ	25
Tablica br. 4: Projektni prijedlog br. 1: strateški pristup i znanje za turizam	26
Tablica br. 5: Projektni prijedlog br. 2: Hlebine – centar naivne umjetnosti	30
Tablica br. 6: Projektni prijedlog br. 3: Povezivanje s prirodom – odmor u prirodi uz rijeku Dravu	33
Tablica br. 7: Potencijal Halasz Čarde u pogledu očekivanja ulagača s društvenim učinkom	42

KAZALO SLIKA

Slika br. 1: Pregled postupka pripreme Akcijskog plana	3
Slika br. 2: Sustav hrvatskog turističkog proizvoda do kraja 2020.g.	10
Slika br. 3: Preporuke za razvoj turizma kao strateškog stupa u razvojnim politikama	16
Slika br. 4: Alat za turističko planiranje	17
Slika br. 5: Dugoročni ciljevi razvoja turizma u gradu Koprivnici i okolici	18
Slika br. 6: Vizija i razvoj proizvoda za postizanje dugoročnih ciljeva razvoja turizma u gradu Koprivnici i okolici	19
Slika br.7: Raščlamba proračuna Europske unije za razdoblje 2021. – 2027., prikaz financijskih programa koji su prikladni za financiranje turističkih projekata	21
Slika br. 8: Financijski instrumenti EU-a za razdoblje 2021. – 2027.	22
Slika br. 9: Mogućnosti za financiranje razvoja turizma iz EU financijskog programa 2021. – 2027.	23
Slika br. 10: Model VICETS za planiranje turističke strategije	28
Slika br. 11: Broj lokacija s potencijalom za ulaganje u Koprivničko-križevačkoj županiji prema temeljnom konceptom	38
Slika br. 12: Ključni elementi ulaganja s društvenim učinkom	41
Slika br. 13: Priroda projekta kojeg traže ulagači s društvenim učinkom i optimalni proces za razvoj projekata	42

Sažetak

Cilj Akcijskog plana razvoja održivog turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji jest predložiti način kojim će se osigurati postizanje ciljeva razvoja turizma u županiji do 2030. Metodologija uključuje analizu postojećeg stanja (status quo analiza) i analitičke radnje nakon kojih slijedi organizacija radionica i terenskog posjeta te zaključak s ocjenom stanja i priprema preporuka.

Analizom postojećeg stanja utvrđeno je kako postojeći strateški dokumenti pravilno definiraju vizije, ciljeve, usmjerenja i smjernice za razvoj turizma u regiji. Kako bi se postigli izvrsni rezultati, potrebno je prije svega osigurati da razvoj turizma slijedi regionalni razvoj kako bi se stvorilo poticajno okruženje za planiranje razvoja turizma. Zatim je potrebno osigurati da se ciljevi turizma fokusiraju na ključne stupove razvoja: strateško planiranje i prioritiziranje, uspostavu turističkih partnerstva, izradu izvedbenog projekta kao i nadzor same izvedbe. Stoga predlažemo definiranje zajedničke destinacije, razvoj strateškog pristupa koji se temelji na međunarodnim standardima, odabir odgovornog tijela za upravljanje destinacijom i uspostavu bliskih veza između dionika.

Korištenjem financijskih instrumenata iz programskog razdoblja EU-a 2021. – 2027., predlažemo tri strateška projekta s pravom prvenstva provedbe: *Strateški pristup i znanje za turizam*, *Hlebine – centar naivne umjetnosti* i *Povezivanje s prirodom – odmor u prirodi uz rijeku Dravu uz aktivnosti na otvorenom i cikloturizam*. Kako bi se osiguralo funkcioniranje novih, integriranih turističkih proizvoda, također je od iznimne važnosti razviti i odgovarajuću infrastrukturu. Analiza 57 lokacija za ulaganje diljem županije pokazala je raznolikost lokacija u pogledu njihova očuvanja, uvjeta, pristupa, jedinstvenosti i potencijala za razvoj. Prije svega, predlažemo razvoj krovnog brenda i definiranje općih prioriteta nakon čega će uslijediti odabir od 3 do 5 lokacija koje će biti nositelji razvoja turizma u županiji. Za obnovu lokacija predlažemo kombinaciju financiranja iz javnih i privatnih izvora i posebice uspostavu održivog poslovnog modela za dugoročan uspjeh. Na kraju smo utvrdili kako 5 lokacija ima potencijala za privlačenje ulagača s društvenim učinkom te smo na primjeru Halasz Čarde na ušću Mure u Dravu objasnili koje se ključne značajke moraju analizirati prije pristupanja privatnim ulagačima.

Ono što možemo zaključiti jest da je ključno definirati jasan, dugoročan plan koji će se ostvarivati malim koracima svaki dan. Time će se Koprivničko-križevačkoj županiji omogućiti da postane sposoban i prepoznatljiv turistički brend kontinentalne Hrvatske do 2030.

Uvod

Akcijski plan razvoja održivog turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji dokument je koji je razvijen unutar Aktivnosti 5.3. Akademija biciklističke staze Europska Amazona – suradnja i obuka s certificiranim pružateljima usluga kao izvještaj Rezultata 5.3.4. Provedba dvodnevne obuke za povećanje kapaciteta javnih ustanova za poticanje turističkog razvoja Koprivničko-križevačke županije u svrhu boljeg iskorištenja EU fondova i povećanja privlačnosti područja za ulaganje.

Cilj Akcijskog plana je utvrditi najisplativije mogućnosti za razvoj održivog turizma koji se temelji na prirodnoj i kulturnoj baštini u Koprivničko-križevačkoj županiji s konkretnim planom budućih aktivnosti i financijskim sredstvima za njegovu provedbu.

Glavna dva cilja su:

1. Definiranje i provedba kolaborativnog pristupa za identificiranje, karakterizaciju i razradu elemenata materijalne i nematerijalne prirodne i kulturne baštine koji predstavljaju potencijal razvoja održivog turizma
2. Izrada objedinjenog izvještaja o financijskoj održivosti predmetnih elemenata u odnosu na fondove Europske Unije i privatne ulagače, uključujući prijedloge za daljnji razvoj pojedinačnih elemenata ili skupine elemenata kako bi se povećala financijska održivost.

Ovaj se dokument sastoji od **9 poglavlja i 2 priloga**:

1. Uvod
2. Metodologija
3. Analiza postojećeg stanja
4. Ključni stupovi razvoja
5. Mogućnosti financiranja
6. Projektni prijedlozi za razvoj turizma
7. Analiza mogućnosti ulaganja
8. Analiza ulaganja: Ušće Mure u Dravu – Halasz Čarda kao potencijalna lokacija za ulaganje s društvenim učinkom
9. Sažetak
10. Izvori i literatura

- Prilog br. 1: Word dokument: Detaljna analiza lokacija u KKŽ-u
- Prilog br. 2: Excel tablica: Ocjena lokacija za ulaganje u KKŽ-u

1. Metodologija

Postupak za izradu *Akcijskog/provedbenog plana* imao je dvije svrhe:

1. Definiranje i provedbu kolaborativnog pristupa za identificiranje, karakterizaciju i razradu elemenata materijalne i nematerijalne prirodne i kulturne baštine koji predstavljaju potencijal razvoja održivog turizma
2. Izradu objedinjenog izvještaja o financijskoj održivosti predmetnih elemenata u odnosu na fondove Europske Unije i privatne ulagače, uključujući prijedloge za daljnji razvoj pojedinačnih elemenata ili skupine elemenata kako bi se povećala financijska održivost.

Proces je proveden u tri faze:

- 1. faza: Analiza postojećeg stanja (status quo)
- 2. faza: Radionica i terenski posjet
- 3. faza: Priprema dokumentacije

Slika br. 1: Pregled postupka pripreme Akcijskog plana

Prva faza: Analiza postojećeg stanja

U prvoj fazi provedene su sljedeće aktivnosti: uredsko istraživanje i analitičke radnje usmjerene na analizu strateških dokumenata Koprivničko-križevačke županije (nadalje u tekstu: KKŽ), izrada upitnika i planiranje obuke dionika uz stalnu interakciju s klijentom i drugim relevantnim dionicima u KKŽ-u.

Druga faza: Radionice i terenski posjet

U drugoj fazi održane su dvodnevne radionice na kojoj su sudjelovali dionici i javne ustanove koje imaju ključnu ulogu u razvoju turizma, kao i terenski posjet lokacijama s najvećim potencijalom za ulaganje.

Glavne teme radionica bile su:

- planiranje budućeg razvoja turizma na području Biciklističke staze Europske Amazone u KKŽ-u

- fokus na zaštićena područja Regionalnog parka Mura-Drava
- terenski posjet ključnim turističkim znamenitostima i potencijalnim lokacijama za turističko ulaganje koje su utvrđene na radionici
- ishođenje odgovora od ključnih dionika u vezi s budućim planovima i potencijalima za razvoj održivog turizma u regiji uz identificiranje najatraktivnijih aspekata za razvoj i financiranje
- analiziranje potencijala za povećanje kvalitete usluga u turizmu na lokalnoj razini (postojeće usluge i znamenitosti, analiza vještina i potreba za izgradnjom kapaciteta za povećanje kvalitete turističke ponude kako za domaće tako i za međunarodno tržište).

Radionice su organizirane u dva dijela:

- **1. dan: Analiza potencijala za razvoj turizma u KKŽ-u.** Radionica je održana 30. lipnja 2020. u Hlebinama za ključne dionike iz područja razvoja turizma u regiji (predstavnici KKŽ-a, općina, turističkih zajednica, nevladinih organizacija i udruga).

- **2. dan: Od potencijala do mogućnosti financiranja.** Radionica je održana 1. srpnja 2020. u Koprivnici za predstavnike KKŽ-a.

Treća faza: Priprema dokumentacije

Treća faza uključivala je pripremu završne dokumentacije: objedinjenog popisa svih potencijalnih lokacija za ulaganje čija je ocjena obavljena na temelju kriterija financijske održivosti i prijedloga za daljnji razvoj sadržaja kako bi se povećale mogućnosti financiranja iz EU sredstava ili privatnih fondova (Prilog br. 2) i ovog Akcijskog plana.

Ključne teme koje se obrađuju ovim Akcijskim planom su:

- Analiza postojećeg stanja
- Ključni stupovi razvoja
- Mogućnosti financiranja
- Projektni prijedlozi za razvoj turizma
- Analiza mogućnosti ulaganja
- Analiza ulaganja: Ušće Mure u Dravu – Halasz Čarda kao potencijalna lokacija za ulaganje s društvenim učinkom

Prvo smo izradili analizu postojećeg stanja i utvrdili ključne stupove razvoja na temelju nacionalnih i regionalnih strateških dokumenata i trenutačnih trendova u turizmu. Zatim smo identificirali mogućnosti financiranja za programsko razdoblje od 2021. – 2027. iz nacionalnih, EU i privatnih fondova i naveli ih u poglavlju *Mogućnosti financiranja*. Kako bismo proveli detaljnu analizu mogućnosti ulaganja, pripremili smo analizu značajki svake lokacije koja ima potencijal za ulaganje na temelju podataka koje smo prikupili od upravnih jedinica Koprivničko-križevačke županije. Popis se nalazi u *Prilogu br. 1: Detaljna analiza lokacija za ulaganje u KKŽ-u*. Nadalje, izradili smo ocjenu svih lokacija na temelju kriterija financijske održivosti u zasebnoj Excel tablici koja se nalazi u *Prilogu br. 2.: Ocjena lokacija za ulaganje u KKŽ-u*. Također smo razradili i tri projektna prijedloga za razvoj turizma na temelju internog istraživanja (analiza strateških dokumenata, statističkih podataka o turizmu i gospodarstvu) i terenskog istraživanja potencijala i mogućnosti (povratne informacije s radionica

i terenskog posjeta). Na kraju smo izradili detaljan nacrt prijedloga ulaganja za privatne ulagače pod nazivom *Ušće Mure u Dravu – Halasz Čarda*.

Ograničenja procesa uglavnom su uzrokovana resursima odnosno dostupnim vremenom i budžetom, što je detaljno prikazano u analitičkom i objedinjenom dijelu plana u kojem nismo mogli razraditi sve utvrđene elemente na razini projektnog prijedloga.

Stoga smo prezentirali skupine ili kategorije elemenata sa smjernicama kako nastaviti s procesom ishođenja financiranja iz EU-a ili privatnih izvora, a jedna je lokacija razrađena kao nacrt projektnog prijedloga za financiranje.

2. Analiza postojećeg stanja

Analiza postojećeg stanja obrađuje sljedeće strateške dokumente:

- Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine
- Koprivničko-križevačka županija: Županijska razvojna strategija za razdoblje 2014. – 2020.
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine
- Strategija razvoja turizma grada Koprivnice i okolice do 2025. godine
- Strategija razvoja cikloturizma za područje Podravine
- Operativni plan razvoja cikloturizma Podravine i Prigorja

Ostali korisni dokumenti za planiranje turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji:

- Prirodna resursna osnova i razvoj turizma u Regionalnom parku Mura-Drava u Koprivničko-križevačkoj županiji
- Akcijski plan za razvoj turizma na lokacijama Lepa Greda i Bakovci u Regionalnom parku Mura-Drava u Koprivničko-križevačkoj županiji
- Strategija razvoja geografskog područja Saveza Alpe - Jadran 2019. – 2027.

Pregled strateških dokumenata koji su relevantni za razvoj turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji, uključujući ključne prioritete i ciljeve, prikazan je u Tablici br. 1.

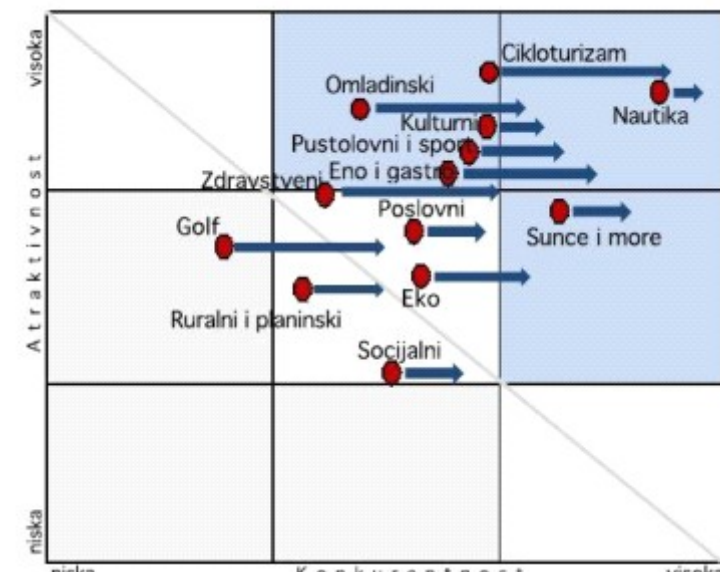
Tablica br. 1: Pregled strateških dokumenata koji su ključni za razvoj turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji

Br.	Naziv dokumenta	Razina politike	Razdoblje	Vizija, ključni prioriteti, ciljevi
1.	Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine	Nacionalna	2017. – 2020.	Vizija: Hrvatska 2020.: država uspješnih i sretnih ljudi Vrijednosti: - kontinuirano učenje i prijenos znanja - sudjelovanje u donošenju odluka - otpornost i održivost - aktivacija lokalnih razvojnih potencijala - kultura sistematskog javnog upravljanja - društvena osjetljivost Ključni strateški ciljevi i prioriteti 1. Povećanje kvalitete života poticanjem održivog teritorijalnog razvoja 1.1. Podizanje razine znanja i vještina za unaprjeđenje kvalitete života 1.2. Osiguranje i poboljšanje osnovne lokalne i regionalne infrastrukture 1.3. Potpora područjima od posebne državne skrbi s razvojnim posebnostima 2. Povećanje konkurentnosti regionalnog gospodarstva i zaposlenja 2.1. Poboljšanje gospodarske infrastrukture na lokalnoj i regionalnoj razini 2.2. Stvaranje poticajnog okruženja na lokalnoj i regionalnoj razini 2.3. Jačanje ljudskih resursa i osposobljavanje na temelju potreba gospodarstva na lokalnoj i regionalnoj razini 3. Sistematsko upravljanje regionalnim razvojem

				3.1. Učinkovito upravljanje (u skladu s načelom supsidijarnosti) 3.2. Učinkovita međusektorska suradnja (u skladu s načelom sudjelovanja i integrativnim pristupom) 3.3. Jačanje financijskog i administrativnog kapaciteta za razvoj na lokalnoj i regionalnoj razini
2.	Županijska razvojna strategija za razdoblje 2014. – 2020.	Regionalna	2014. – 2020.	Vizija: ŽUPANIJA U SLUŽBI ČOVJEKA I ODRŽIVOG RAZVOJA – Županija tradicije, prirodne i kulturne baštine, konkurentnog gospodarstva i visokog životnog standarda Ciljevi i prioriteti: 1. Povećanje gospodarske konkurentnosti i učinkovitosti resursa 1.1. Razvoj proizvodne i industrijske djelatnosti 1.2. Primjena informacijskih i komunikacijskih tehnologija 1.3. Jačanje poduzetništva i poduzetničke klime 1.4. Ruralni razvoj 1.5. Razvoj turizma: unaprjeđenje postojećih turističkih proizvoda, razvoj novih turističkih proizvoda i upoznavanje potencijalnih turista s turističkim atrakcijama, brendovima i kapacitetima na području KKŽ-a 1.6. Poticanje učinkovitosti resursa 2. Poboljšanje prometne i komunalne infrastrukture 1. 2.1. Izrada strateške dokumentacije, dokumentacije prostornog planiranja, projektne dokumentacije i studija 2. 2.2. Razvoj prometne infrastrukture 3. 2.3. Razvoj vodoopskrbne i komunalne infrastrukture 4. 2.4. Razvoj infrastrukture za održivo gospodarenje otpadom 5. 2.5. Razvoj telekomunikacijske infrastrukture 6. 2.6. Uplinjavanje

				7. 2.7. Razvoj sustava javne rasvjete 3. Povećanje učinkovitosti ljudskih resursa i poboljšanje životnog standarda 8. 3.1. Upravljanje znanjem za učinkovite ljudske resurse 9. 3.2. Moderniziranje tržišta rada županije 10. 3.3. Unaprjeđenje zdravlja i sigurnosti stanovništva 11. 3.4. Politika aktivnog stanovništva 12. 3.5. Razvoj društvenih usluga 13. 3.6. Razvoj civilnog društva 4. Poboljšanje održive uporabe prirodnih i kulturnih vrijednosti i poboljšanje sustava zaštite i spašavanja 14. 4.1. Očuvanje općih i korisnih funkcija prirode 15. 4.2. Očuvanje kulturne baštine i poticanje kulturne kreativnosti 16. 4.3. Razvoj sustava zaštite i spašavanja od prirodnih katastrofa
3.	Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine	Nacionalna	2013. – 2020.	<u>Vizija:</u> 2020.g. Hrvatska je globalno prepoznata turistička destinacija, konkurentna i privlačna za ulaganje, čime se otvaraju radna mjesta i održivo se upravlja razvojem na čitavom teritoriju, njeguje kulturu kvalitete dok gostima nudi gostoprimstvo, jamči sigurnost i jedinstvenu raznolikost autentičnog sadržaja i iskustva. <u>Kakav bi trebao biti hrvatski turizam?</u> Hrvatski turizam treba biti prepoznatljiv (brendiranje), cjelogodišnji (produljenje sezone), razvijan diljem države, raznolik (diferencijalna ponuda), inovativan i prilagodljiv preferencijama turista. <u>Koji su ključni preduvjeti razvoja hrvatskog turizma?</u> Dugoročna zaštita okruženja i održivo upravljanje ekosustavom, konkurentnost i privlačnost za ulaganje, aktivacija državne imovine u svrhu

			razvoja turizma, povećanje znanja i vještina na svim razinama, destinacijski menadžment. Čime će hrvatski turizam privući potražnju? Gostoprimstvom, kvalitetom (izvršnošću), autentičnošću (očuvanjem izvornosti), raznolikošću sadržaja i iskustva, sigurnošću. Strateški ciljevi: - poboljšanje strukture i kvalitete smještaja - nova radna mjesta - ulaganja - povećanje potrošnje turista Hrvatski sustav turističkog proizvoda do kraja 2020.: Sunce i more, nautički turizam, zdravstveni turizam, kulturni turizam, poslovni turizam, golf turizam, cikloturizam, eno i gastro turizam, ruralni i planinski turizam, avanturistički turizam, sportski turizam, ostali važni turistički proizvodi (eko turizam, turizam mladih i društveni turizam).

			Slika br. 2: Sustav hrvatskog turističkog proizvoda do kraja 2020.g. Izvor: Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine, str. 34
4.	Strategija razvoja turizma grada Koprivnice i okolice do 2025. godine	Regionalna	2017. – 2025. Vizija: grad koprive, tradicije i baštine, gostoljubivog i marljivog lokalnog stanovništva Simbolizam elemenata vizije: - grad koprive: ekološka svijest, potreba za zaštitom i očuvanjem prirode, zdravlje, autentična kuhinja, kvaliteta života. - gostoljubivo i marljivo lokalno stanovništvo: personalizirani pristup i individualizirana usluga, obiteljska atmosfera i sigurnost

				- iskustvo: osnovni motiv za putovanje - tradicija i baština: obrazovanje i svijest o turistima, tečajevi i radionice, tradicionalna kuhinja, nova iskustva u putovanjima Dugoročni strateški ciljevi: - razvoj novih turističkih proizvoda - nove kvalitetne smještajne jedinice s povećanim brojem tematskih smještajnih jedinica - povećanje turističke potrošnje - razvijanje jasnog i prepoznatljivog imidža na turističkom tržištu - produljenje boravka turista u destinaciji - turizam kao važna sastavnica gospodarskog i socijalnog razvoja - održivi razvoj - suštinska kvaliteta destinacije. Razvoj turističkog proizvoda: - baštinski turizam i kulturni turizam - odmor u ruralnim područjima - industrijski turizam - gastro i eno turizam - sportski turizam i cikloturizam - kreativni turizam - poslovni turizam.
5.	Strategija razvoja cikloturizma za područje Podravine	Regionalna	2014. – 2020.	Vizija: 2020.g. regija Podravine bit će prepoznatljiva kao konkurentna, regionalna i europska destinacija za cikloturizam, prikladna za zaljubljenike u prirodu, aktivni odmor i zdrav stil života. Njezin razvoj temeljit će se na dostupnim resursima i znamenitostima,

				razvoju održivog turizma i povezivanju općina i gradova Podravine s destinacijama cikloturizma u prekograničnom području s Mađarskom, sve s ciljem podizanja svijesti o kvaliteti sveukupnog turističkog proizvoda što će za posljedicu imati povećanje standarda i kvalitete života lokalnog stanovništva. Ciljevi: - razvoj društveno stimulativnog razvojnog okruženja koje će poticati razvoj lokacija projekta kao destinacija cikloturizma. - izrada i modernizacija sadržaja javne turističke infrastrukture i suprastrukture koja će moći odgovoriti na zahtjeve potražnje razvojem cikloturizma u projektnom području, - diversifikacija turističkih iskustava, - utvrđenje prepoznatljivosti na (međunarodnom) tržištu
6.	Operativni plan razvoja cikloturizma Podravine i Prigorja	Regionalna	2017. – 2020.	Vizija: Cikloturizam će postati jedan od najvažnijih oblika turizma zbog njegova inovativnog pristupa razvoju koji se temelji na suradnji između gradova i općina čiji će se potencijali međusobno nadograđivati. Ključni potencijali: tradicija biciklizma, pejzažne vrijednosti, poduzetništvo u turizmu, gostoljubivost i jedinstvene znamenitosti. Utvrđena i umrežena biciklistička infrastruktura i inovativne usluge tvorit će sveobuhvatnu ponudu i postat će poticaj za jače povezivanje u području, posebice pri razvoju međunarodnih i regionalnih ruta. Ciljevi: - reguliranje kretanja biciklista na državnim, županijskim i lokalnim cestama u skladu s hrvatskim zakonodavstvom i najboljim praksama Europske Unije u pogledu sigurnosti i kretanja na posebnim vrstama cesta i područjima (zaštićena područja, šumska područja, riječni nasipi itd.)

				- razvoj mreže sigurnih, održanih i dobro povezanih biciklističkih ruta koje se odlikuju sigurnošću i dostupnošću kao i pristupom specijaliziranim uslugama za bicikliste. - razvoj dobre suradnje na nacionalnoj i međunarodnoj razini u županiji (EuroVelo i povezivanje biciklističkih ruta) - razvoj poticajne okoline za poduzetništvo u području smještaja, gostoprimstva, usluga, trgovina, trgovina za najam bicikla, biciklističkih agencija, biciklističkih vodiča i ostalih dionika u cikloturizmu - unaprjeđenje biciklizma kao turističkog proizvoda povezivanjem s drugim turističkim ustanovama kako bi se osigurala atraktivna turistička iskustva (eno gastronomija, planinarenje, vožnja kajakom i kanuom, jahanje itd.) - jačanje promotivnih aktivnosti putem sustava turističkih zajednica, razvoj jedinstvenih materijala i provedba zajedničkih aktivnosti - osiguranje dobre informiranosti biciklista u pogledu kretanja diljem županije korištenjem kvalitetne signalizacije i objašnjenja, specijaliziranih publikacija, karti, mobilnih aplikacija i info punktova.

Dva od tri strateška cilja *Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine* su: (1) povećanje kvalitete života podupiranjem održivog teritorijalnog razvoja i (2) povećanje konkurentnosti regionalnog gospodarstva i tržišta rada. S obzirom da je održivi turizam pokretačka snaga otvaranja radnih mjesta, gospodarskog rasta i razvoja, on predstavlja jedno od najvažnijih sredstava za postizanje ovih strateških ciljeva. Na nacionalnoj razini potiče se razvoj održivog turizma i turističkih proizvoda u graničnim područjima, promicanje destinacija na temelju kulturne i prirodne baštine, poboljšanje baze znanja i kapaciteta za aktivno očuvanje baštine i održivog turizma. U turizmu se posebna važnost pridaje razvoju održivog turizma u Kontinentalnoj Hrvatskoj koja ima ogroman turistički potencijal, ali je i dalje slabije razvijena od Jadranske Hrvatske. Kontinentalna Hrvatska poznata je kao mjesto iznimnih prirodnih ljepota, baštine i kulture, ali i nedovoljne turističke valorizacije. Stoga su ključne prednosti i potencijali za budući razvoj turizma u Kontinentalnoj Hrvatskoj sljedeći: bogata i prepoznatljiva kulturna i povijesna baština, prirodne ljepote i gastronomska ponuda u kombinaciji s gostoprimstvom lokalnog stanovništva (Petrić, 2006; Bartoluci, 2013; Kesar i Hendija, 2014; Bartoluci i Pertračić, 2015.) Strategija navodi sljedeće ključne prednosti kao relevantne za razvoj turizma u Kontinentalnoj Hrvatskoj: relativno razvijen zdravstveni turizam (toplice), relativno osposobljena i motivirana radna snaga, dobra cestovna povezanost, lokalne i regionalne vlasti prepoznale su važnost povoljne poduzetničke klime te je podupiru, otvorenost prema stranim ulaganjima (Vlada Republike Hrvatske, 2017.).

Koprivničko-križevačka županija nalazi se u Kontinentalnoj Hrvatskoj. Neki od prioriteta za razvoj turizma navedeni u *Županijskoj razvojnoj strategiji za razdoblje 2014. – 2020.* uključuju: poboljšanje postojećih turističkih proizvoda, razvoj novih turističkih proizvoda i upoznavanje potencijalnih turista s turističkim znamenitostima, brendovima i kapacitetima na području županije. Strategija prepoznaje sljedeće turističke potencijale KKŽ-a:

- kvalitetni turistički potencijali za razvoj kulturnog turizma (kolijevka naivne umjetnosti, bogata kulturna i povijesna baština, mnoga tradicionalna događanja)
- potencijali za razvoj ruralnog i wellness turizma
- potencijali za razvoj mnogih drugih oblika kontinentalnog turizma (lovni i ribolovni turizam, eno turizam, planinarenje, promatranje ptica, gastro turizam, cikloturizam, izletnički turizam, tranzitni turizam)
- neotkriveni turistički potencijali uz rijeku Dravu (KKŽ, 2016.)

Kako bi se proveli turistički prioriteti razvojne strategije, izradila se *Strategija razvoja turizma grada Koprivnice i okolice do 2025. godine* na temelju *Strategije razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine*. Predmetna regionalna strategija navodi ključne točke i smjernice za *Akcijski plan razvoja održivog turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji*. Niže u tekstu prezentirane su ključne smjernice nacionalnih i regionalnih turističkih strategija.

Kakav bi trebao biti hrvatski turizam?

Hrvatski turizam treba biti prepoznatljiv (brendiranje), cjelogodišnji (produljenje sezone), razvijan diljem države, raznolik (diferencijalna ponuda), inovativan i prilagodljiv preferencijama turista.

Koji su ključni preduvjeti razvoja hrvatskog turizma?

Dugoročna zaštita okruženja i održivo upravljanje ekosustavom, konkurentnost i privlačnost za ulaganje, aktivacija državne imovine u svrhu razvoja turizma, povećanje znanja i vještina na svim razinama, destinacijski menadžment.

Čime će hrvatski turizam privući potražnju?

Gostoprimstvom, kvalitetom (izvršnošću), autentičnošću (očuvanjem izvornosti), raznolikošću sadržaja i iskustva, sigurnošću.

Vizija **grada Koprivnice i njegove okolice** kao integralne turističke destinacije jest postati poznatim kao grad koprive, tradicije i baštine, gostoljubivog i marljivog lokalnog stanovništva. Simbolizam elemenata vizije:

- grad koprive: ekološka svijest, potreba za zaštitom i očuvanjem prirode, zdravlje, autentična kuhinja, kvaliteta života.
- gostoljubivo i marljivo lokalno stanovništvo, personalizirani pristup i individualizirana usluga, obiteljska atmosfera i sigurnost
- iskustvo: osnovni motiv za putovanje
- tradicija i baština: obrazovanje i svijest o turistima, tečajevi i radionice, tradicionalna kuhinja, nova iskustva u putovanjima (KKŽ, 2016.)

Dugoročni strateški ciljevi razvoja turizma na nacionalnoj i regionalnoj razini usmjereni su na produljenje boravka gostiju u destinaciji, povećanje turističke potrošnje, nova ulaganja, održivi razvoj, poboljšanje strukture i kvalitete smještaja, razvoj kvalitetnih smještajnih jedinica s povećanim brojem tematskih smještajnih jedinica, otvaranje novih radnih mjesta i razvoj novih turističkih proizvoda, suštinsku kvalitetu destinacije i stvaranje jasnog i prepoznatljivog imidža destinacije na turističkom tržištu (Ministarstvo turizma Republike Hrvatske, 2013.; KKŽ, 2016.)

Smjernice za razvoj turističkog proizvoda na regionalnoj razini su baštinski turizam i kulturni turizam, odmor u ruralnim područjima, industrijski turizam, gastro i eno turizam, sportski turizam i cikloturizam, kreativni turizam i poslovni turizam. Dodatne smjernice za razvoj turističkih proizvoda na nacionalnoj razini su avanturistički turizam, zdravstveni turizam, golf turizam, eko turizam, turizam mladih i društveni turizam (Ministarstvo turizma Republike Hrvatske, 2013.; KKŽ, 2016.)

Zaključci analize postojećeg stanja pokazuju kako su strateški dokumenti, kako na nacionalnoj tako i na regionalnoj razini, dobro razrađeni. Vizije, ciljevi i smjernice postavljene su u pravom smjeru, no još nisu preslikane u praksi na dovoljnoj razini koja bi osigurala izvanredne i dugoročne rezultate. Stoga će se razviti i provesti strateški pristup, uspostaviti odgovorno tijelo i dobre veze između dionika, kao i definirati konkretniji projekti i djelovanja kako bi se povećala konkurentnost turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji.

3. Ključni stupovi razvoja

Nakon analize postojećeg stanja strateških dokumenata koji definiraju razvoj turizma u Koprivničko - križevačkoj županiji, ovo poglavlje fokusira se na:

1. naglašavanje važnosti turizma kao alata za gospodarsku diversifikaciju i značajnog pokretača otvaranja radnih mjesta u ruralnim područjima;
2. definiranje ključnih područja u alatu za turističko planiranje i
3. predlaganje ključnih stupova razvoja koji bi trebali biti glavni prioriteti za razvoj turizma u sljedećem desetljeću.

Turizam se pokazao kao alat za gospodarsku diversifikaciju i pokretačka snaga s multiplikativnim učinkom na druge sektore koji pridonose ruralnom razvoju. Turizam u ruralnim područjima može posebno koristiti skupinama u tradicionalno nepovoljnom položaju kao što su žene koje čine 54 % radne snage u sektoru turizma u usporedbi s 39 % u čitavom gospodarstvu, mladi ljudi i autohtono stanovništvo. Pristup sektoru turizma je jednostavan za mikro i male poduzetnike i za samozaposlene koji čine značajan udio u sektoru turizma i poduzetništva na razini zajednice općenito (Svjetska turistička organizacija, 2020., str. 6 -7).

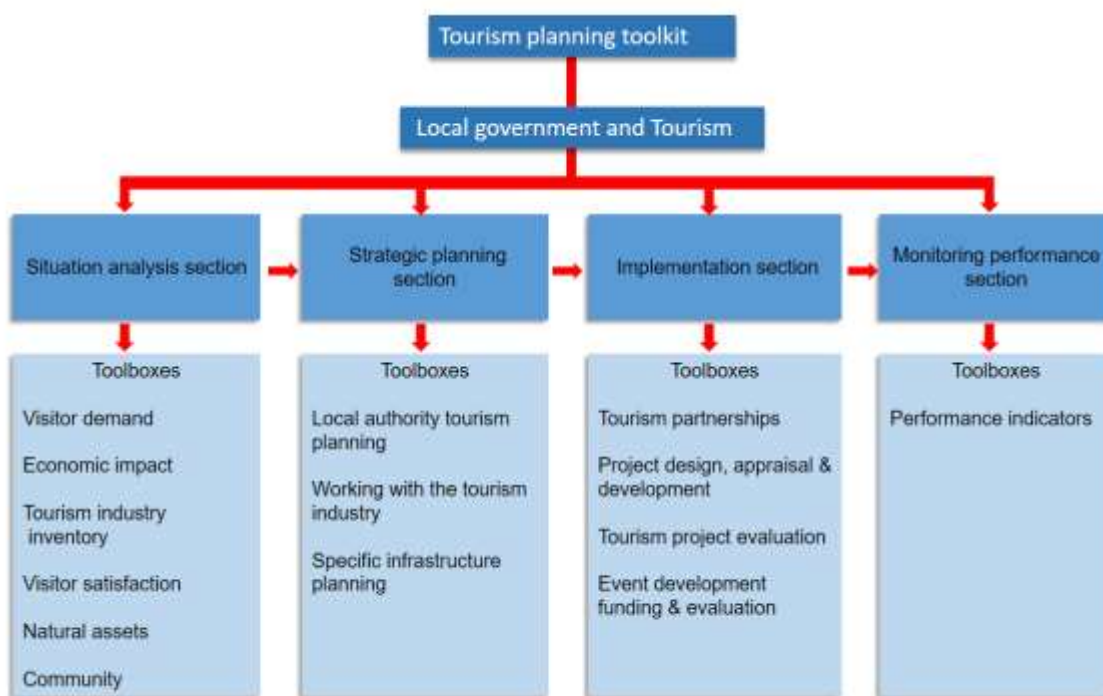
Kriza 2020.g. također je naglasila važnost jačanje otpornosti među zajednicama u ruralnim područjima koja se oslanjaju na turizam. Ovo podrazumijeva bolju socijalnu zaštitu i dijeljenje povlastica među zajednicama kao i gospodarsku diversifikaciju i širenje turističkih proizvoda i tržišta putem iskustava s dodanom vrijednošću. Kako bi se ovo postiglo, temelj plana oporavka turizma u ruralnim zajednicama trebaju biti **ulaganje, razvoj vještina, pristup financiranju, razvoj infrastrukture, digitalna transformacija, održivi razvoj, ocjena učinka, poboljšano vodstvo i osnaživanje žena**. Na taj će im se način osigurati opstanak i kretanje kroz krizu iz koje će izaći jače (Svjetska turistička organizacija, 2020., str. 8.). Stoga se turizam mora postaviti kao strateški stup u politikama za ruralni razvoj nakon čega će uslijediti koraci koje prikazuje Slika br.3.

Slika br. 3: Preporuke za razvoj turizma kao strateškog stupa u razvojnim politikama

Jednom kad se turizam postavi kao stup strateškog razvoja na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, ključno je definirati, provesti i nadgledati aktivnosti turističkog planiranja. **Glavna područja turističkog planiranja** definirana su alatom za turističko planiranje koji je prikazan Slikom br. 4.

Slika br. 4: Alat za turističko planiranje

Izvor: Alat za turističko planiranje za lokalnu upravu, 2004., str. 13.

U Koprivničko-križevačkoj županiji, analiza postojećeg stanja pokazala je da su odjeljci *Situacijska analiza* i *Strateško planiranje* temeljito obrađeni u raznim strateškim dokumentima. Na temelju analize postojećeg stanja, dokumentima strateškog planiranja definirani su temeljni ciljevi razvoja turizma koji su prikazani u *Strategiji razvoja turizma grada Koprivnice i okolice do 2025. godine*. Slike navedene niže u tekstu sažimaju dugoročne ciljeve za turističko planiranje kao i definiranu viziju i razvoj turističkih proizvoda.

Slika br.5: Dugoročni ciljevi razvoja turizma u gradu Koprivnici i okolici

ECONOMIC GOALS	SOCIO-CULTURAL GOALS	ENVIRONMENTAL PROTECTION GOALS
▪ Development of new tourist products ▪ Conquering new markets ▪ New market niches ▪ Adequate tourist accommodation capacity ▪ Rising employment ▪ Valorisation of rural areas ▪ Tourism as an economic driving force on the mainland ▪ Production and sale of local products ▪ Development of entrepreneurship and self-employment ▪ New investments ▪ Non-seasonal tourism ▪ Quality and originality	▪ Improving the quality of life ▪ Preserving the cultural and industrial heritage ▪ Preserving the local character against globalization ▪ Connecting the people ▪ Safety for local residents and tourists	▪ Protection of local resources ▪ Protection of ecosystems ▪ Development of infrastructure ▪ Monitoring of pollution ▪ Spatial planning

Izvor: Strategija razvoja turizma grada Koprivnice i okolice do 2025., 2017.g., str.60

Tablica br. 2: Kvantificirani ciljevi razvoja turizma u gradu Koprivnici i okolici

Opis	2015.	2025.
Dolasci	9.311	15.000 (+61,10 %)
Noćenja	11.540	37.500 (+224,96 %)
Prosječno trajanje boravka	1,2	2,5
Kreveti	210	550 (+161,90 %)
Boravak u danima	54,95	68,18 (+24,08 %)

Izvor: Strategija razvoja turizma grada Koprivnice i okolice do 2025. godine, 2017., str. 60.

Slika niže u tekstu prikazuje viziju i razvoj proizvoda za postizanje dugoročnih ciljeva razvoja turizma za grad Koprivnicu i njegovu okolicu kako je definirano Strategijom razvoja turizma grada Koprivnice i okolice do 2025. godine.

Slika br. 6: Vizija i razvoj proizvoda za postizanje dugoročnih ciljeva razvoja turizma u gradu Koprivnici i okolici

Izvor: Strategija razvoja turizma grada Koprivnice i okolice do 2025. godine, 2017., str. 64.

Na temelju dobro definirane pozadine strateškog planiranja za Koprivničko-križevačku županiju, predlažemo da fokus u sljedećem desetljeću bude na sljedećim odjeljcima alata za turističko planiranje:

1. Odjeljak za strateško planiranje:
 - a. Prioritiziranje glavnog fokusa razvoja
 - b. Planiranje specifične infrastrukture
2. Odjeljak za provedbu:
 - a. Partnerstva u turizmu
 - b. Izvedbeni projekt
3. Odjeljak za nadzor izvedbe: pokazatelji izvedbe

Odjeljci za strateško planiranje, provedbu i nadzor izvedbe obrađeni su u šestom poglavlju na primjeru nekoliko projektnih prijedloga. Odjeljak 1.b *Planiranje specifične infrastrukture* obrađeno je zasebno u sedmom i osmom poglavlju u kojem se analiziraju mogućnosti za ulaganje. Sljedeće poglavlje predstavlja financijske mogućnosti iz javnih i privatnih fondova koji predstavljaju osnovu za financiranje razvoja turizma za sve predložene odjeljke.

4. Mogućnosti financiranja

Glavni zaključci ovog poglavlja su:

1. Ciljevi razvoja turizma mogu se postići različitim instrumentima financiranja u kombinaciji s javnim (EU i nacionalna sredstva) i privatnim financiranjem.
2. Europska komisija je u drugoj polovici 2020.g. u fazi finaliziranja prioriteta i proračuna za razdoblje od 2020. – 2027.
3. Provedba projekata turističkog planiranja može se financirati iz nekoliko financijskih instrumenata Europske Unije od centraliziranih do nacionalnih i Interreg fondova. Predlažemo izradu strategije za kombiniranje različitih fondova kako bi se podržala provedba specifičnih ciljeva koji će na kraju objedinjeni dati značajan obol razvoju turističkih ciljeva u KKŽ-u.

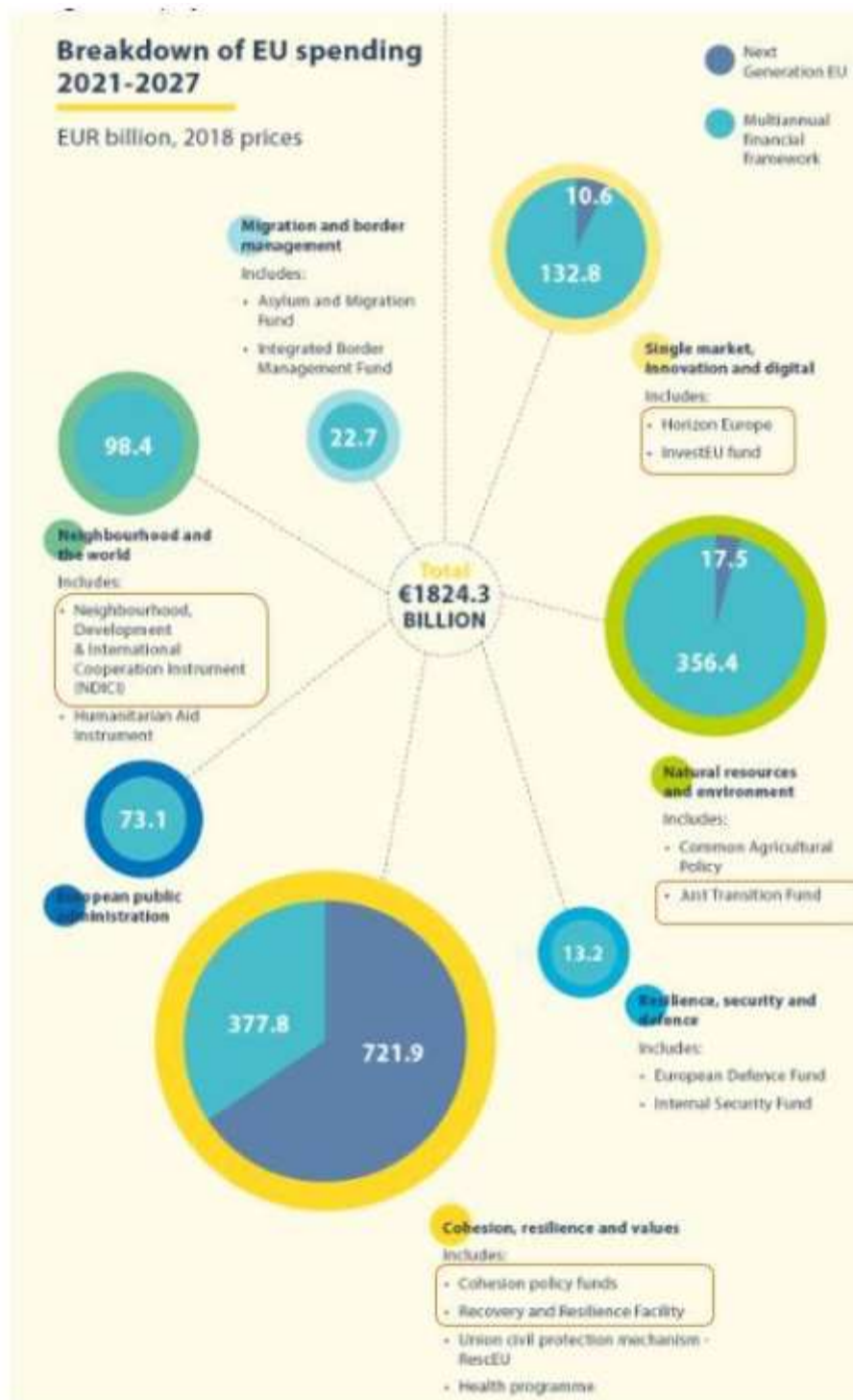
Kako bi se ostvarili planirani ciljevi unutar strategije razvoja turizma, ključno je osigurati odgovarajuće financiranje. Za strateška područja koja utječu na javni sektor, dostupan je širok raspon mogućnosti iz različitih EU financijskih instrumenata. Kako bi se ciljevi učinkovito postigli i kako bi se osigurala njihova dugoročna održivost, financiranje iz javnih fondova trebalo bi se kombinirati s privatnim financiranjem. Za nadolazeće financijsko razdoblje od 2021. – 2027., EU se zalaže za financiranje javnim sredstvima u početnim fazama razvoja i privatnim sredstvima u kasnijim fazama.

U trenutku izrade ovog plana, Europska Komisija predložila je EU proračun za financijsko razdoblje od 2021. – 2027. u iznosu od 1.824 milijarde eura, koji se dijeli na *Next Generation EU* (750 milijardi eura) i *Multi-annual Financial Framework* (MFF) (1.074,3 milijarde). Financiranje se dijeli na 7 prioriteta:

1. Jedinstveno tržište, inovacije i digitalni svijet
2. Kohezija, otpornost i vrijednosti
3. Prirodni resursi i okoliš
4. Migracije i upravljanje granicama
5. Otpornost, zaštita i obrana
6. Okruženje i svijet
7. Europska javna uprava

Raspodjela je prikazana na Slici br.7.

Slika br. 7: Raščlamba proračuna Europske Unije u razdoblju od 2021. – 2027., prikaz financijskih programa koji su prikladni za financiranje turističkih projekata

Izvor: <https://www.consilium.europa.eu/en/infographics/Recovery-plan-mff-2021-2027/>

4.1. Glavni ciljevi EU programskog razdoblja 2021. - 2027.

Pet je prioriteta ulaganja u fokusu regionalnog razvoja i kohezijske politike Europske Unije.

Pet glavnih ciljeva koji će pokretati EU ulaganja u programskom razdoblju 2021. – 2027. su:

1. **Pametnija Europa /Smarter Europe/** kroz inovacije, digitalizaciju, gospodarsku pretvorbu i podršku malim i srednjim poduzetnicima
2. **Zelenija Europa bez ugljika /Greener, carbon free Europe/** provedbom Pariškog ugovora, ulaganjem u energetske tranzicije i obnovljive izvore energije i borbom protiv klimatskih promjena
3. **Povezanija Europa /Connected Europe/** strateškim prijevozom i digitalnim mrežama
4. **Socijalnija Europa /Social Europe/** provedbom europskog stupa socijalnih prava i podupiranjem kvalitetnog zapošljavanja, obrazovanja, vještina, društvene uključenosti i jednakog pristupa zdravstvenoj skrbi
5. **Europa bliža građanima /Europe closer to citizens/** podupiranjem lokalnih razvojnih strategija i održivog urbanog razvoja diljem EU.

Izvor: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/2021_2027/

Svi navedeni ciljevi prikladni su za provedbu projekata razvoja turizma iz različitih perspektiva. Programi financiranja koji će biti prikladni za financiranje turizma još su u fazi finalne potvrde prioriteta i pravila. Navodimo moguće financijske instrumente na temelju informacija dostupnih u rujnu 2020.

4.2. EU financijski instrumenti nakon 2021.

Slika br. 8 prikazuje podjelu EU financijskih instrumenata koji se predviđaju za razdoblje od 2021. – 2027.

Slika br. 8: Financijski instrumenti EU-a za razdoblje 2021. – 2027.

Izvor: vlastita analiza na temelju mrežnih stranica Europske Komisije

Na temelju informacija koju su dostupne u rujnu 2020., predstaviti ćemo odgovarajuće mogućnosti za financiranje različitih vrsta projekata iz dostupnih financijskih instrumenata. Raspodjela se mora ažurirati nakon što se potvrde financijske uredbe EU-a. Utvrdili smo sljedeće glavne vrste projekata:

1. Ulaganja u novu i obnovljenu infrastrukturu i građevine (prikazano na slici kao *Ulaganja*)
2. Ljudi, vještine, znanje, poduzetništvo (prikazano kao *Ljudi i vještine*)
3. Valorizacija prirodne i kulturne baštine (prikazano kao *Baština*)
4. Klimatske promjene i okoliš (prikazano kao *Klima i priroda*).

Slika br. 9: Mogućnosti za financiranje razvoja turizma iz EU financijskog programa 2021. – 2027.

Izvor: vlastita analiza

U ovom poglavlju pokazali smo kako postoji nekoliko izvora financiranja koji su prikladni za financiranje projekata iz područja razvoja turizma. Kako bi se utrošila sredstva, ključno je da glavne organizacije na regionalnoj razini imaju kvalitetne projekte koji su već razvijeni na idejnoj razini. Na taj će način, nakon objave poziva za financiranje prijedloga, vremenski okvir biti dostatan za razvoj konačnog prijedloga, uspostave odgovarajućih partnerstva i predavanja prijedloga. Stoga ćemo u sljedećem poglavlju prezentirati 3 idejna prijedloga koja se mogu doraditi do konačnog prijedloga nakon finaliziranja financijskih instrumenata i dostupnosti resursa.

5. Projektni prijedlozi za razvoj turizma

Glavna misao vodilja ovog poglavlja je da Koprivničko-križevačka županija mora prioritizirati aktivnosti razvoja turizma i fokusirati se na provedbu odabranih prioriteta. Obradili smo konkretne projektne prijedloge koji trebaju predstavljati prioritet za provedbu u narednom desetljeću s fokusom na sljedeće teme: strateški pristup i znanje za turizam te plasiranje proizvoda kulturnog turizma i turizma u prirodi na tržište.

Kako je prikazano u drugom poglavlju, Koprivničko-križevačka županija ima dobro definirane temelje za strateško planiranje kao i glavne ciljeve za razvoj turizma. Stoga predlažemo da fokus u narednom desetljeću bude na sljedećim odjeljcima unutar alata za planiranje turizma:

1. Odjeljak za strateško planiranje:
 - a. Prioritiziranje glavnog fokusa razvoja
 - b. Planiranje specifične infrastrukture
2. Odjeljak za provedbu:
 - a. Partnerstva u turizmu
 - b. Izvedbeni projekt
3. Odjeljak za nadzor izvedbe: pokazatelji izvedbe

Na temelju internog i terenskog istraživanja, **u ovom poglavlju prezentirat ćemo tri projektna prijedloga koji će utabati put razvoju turizma u županiji i koji bi trebali imati prvenstvo kada govorimo o razvoju turizma u KKŽ-u. Projekti kombiniraju nekoliko područja iz alata za turističko planiranje.**

Projekti su sljedeći:

1. Strateški pristup i znanje za turizam
2. Hlebine – centar naivne umjetnosti
3. Povezivanje s prirodom – odmor u prirodi uz rijeku Dravu

Dodatna dva prijedloga čiji razvoj predlažemo, a koja nismo mogli razraditi u ovom dokumentu zbog ograničenih resursa, su sljedeća:

17. Udahnimo život vilama Drave: nematerijalna baština i tradicije uz rijeku Dravu, uključujući tradicionalne brodove, gastronomiju i etno kuću baštine u Šemovcima.
18. Razvoj turističke infrastrukture koji se temelji na integrativnom pristupu i jasnoj identifikaciji prioriteta.

Tri idejna projekta detaljno su obrađena u ovom poglavlju kao temelj za pripremu budućih projektnih prijedloga. Za svaki smo projektni prijedlog ukratko definirali njegove glavne odjeljke: sažetak, pozadinu, glavne i specifične ciljeve, aktivnosti i rezultati. Projektni prijedlozi predstavljaju solidan temelj za mogućnosti financiranja i moraju se dalje razraditi nakon što se javi određena mogućnost financiranja. Prijedlozi se moraju dalje razraditi u pogledu uspostave partnerstva unutar županije.

Štoviše, htjeli bismo istaknuti **kako su naši prijedlozi osmišljeni u širem kontekstu kako bi se mogli uklopiti u šire, transnacionalne i/ili prekogranične projekte EU-a.** Teme su relevantne i aktualne i trebale bi se dalje razraditi u sklopu šireg razvoja županije, područja uz rijeku Dravu i **posebice unutar Rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav pod zaštitom UNESCO-a koji se sastoji od 5 država, odnosno destinacije Europske Amazone.**

Prvi projekt naziva **Strateški pristup i znanje za turizam** objedinjuje prvi, drugi i treći odjeljak alata za turističko planiranje s glavnim fokusom na strateško planiranje i prioritiziranje glavnog razvojnog fokusa, provedbu turističkih partnerstva, znanje i nadzor izvedbe. Ovime se projektom **definira integrirani strateški pristup za postizanje ciljeva razvoja turizma.**

Drugi i treći projekt fokusira se na glavne razvojne mogućnosti koje su utvrđene na temelju internog istraživanja, obuke i intervjuiranja ključnih dionika u području. Odabrali smo ove teme na temelju sljedećih kriterija: mogućnosti i trendovi na međunarodnom turističkom tržištu, potencijala županije i mogućnosti financiranja u narednom EU programskom razdoblju 2021. – 2027.

Tablica br. 3 donosi kratki pregled predloženih projekata.

Tablica br. 3: Kratki pregled predloženih idejnih projekata za KKŽ

Br.	Naziv	Glavni cilj	Rezultati
1	Strateški pristup i znanje za turizam	Osigurati provedbu strategija za razvoj turizma u KKŽ-u koje će dovesti do realizacije vizije i postizanja strateških i operativnih ciljeva u narednih 10 godina (do 2030.)	- razvoj pozicije Koprivničko-križevačke županije kao relevantne turističke destinacije u Kontinentalnoj Hrvatskoj - osiguranje statusa turizma kao ključnog razvojnog prioriteta u regiji i u općinama - definiranje jasnih ciljeva za turističko planiranje -definiranje jasnog puta provedbe za postizanje zadanih ciljeva (tko, što, kako, kada, s kojim financijskim sredstvima) - poboljšanje znanja i vještina javnih i privatnih ustanova koje djeluju u turizmu - zadržavanje mladih i talentiranih građana u regiji otvaranjem zelenih radnih mjesta - privlačenje modernih posjetitelja koji traže odmor u netaknutoj prirodi uz autentične lokalne tradicije i gastronomiju

2.	Hlebine – centar naivne umjetnosti	Razvoj Hlebina kao centra naivne umjetnosti u Hrvatskoj, razvoj individualizirane turističke ponude i uspostava bliskih veza s centrima naivne umjetnosti na globalnoj razini	- osiguranje prepoznatljivosti Hlebina i KKŽ-a kao centra naivne umjetnosti u Europi i uspostava čvrstih veza s relevantnim kulturnim ustanovama na globalnoj razini - prezentiranje naivne umjetnosti i iskustava povezanih s umjetnošću u javnim i privatnim umjetničkim galerijama u Hlebinama (Galerija naivne umjetnosti Hlebine, Galerija Ivana Generalića i ostale) i drugim selima - autentično lokalno iskustvo i gastronomija - očuvanje tradicije, zadržavanje lokalnog stanovništva u regiji, razvoj novih radnih mjesta - privlačenje trendovskih, ciljnih posjetitelja čime dolazi do generiranja prihoda za lokalne pružatelje usluga
3.	Povezivanje s prirodom – odmor u prirodi uz rijeku Dravu	Ponuda visokokvalitetnog proizvoda odmora u prirodi uz rijeku Dravu	- osigurati obnovljene i nove jedinice za turizam u prirodi i cikloturizam koje će zadovoljiti zahtjeve modernih posjetitelja - plasiranje integriranih turističkih proizvoda na europsko tržište koji objedinjuju aktivnosti na otvorenom,, autentično lokalno iskustvo i gastronomiju - privlačenje posjetitelja, sportaša i zaljubljenika u prirodu u netaknutu prirodu uz rijeku Dravu - osposobljavanje pružatelja usluga kako bi se posjetiteljima osigurao visoki standard i istinsko gostoprimstvo - otvaranje zelenih radnih mjesta

Potpoglavlja niže u tekstu obrađuju sva tri projektna prijedloga navođenjem relevantnih partnerstva, sažetka, pozadine, ciljeva, aktivnosti i rezultata za svaki prijedlog zasebno.

5.1. Projektni prijedlog br. 1: Strateški pristup i znanje za turizam

Tablica br. 4: Projektni prijedlog br. 1: Strateški pristup i znanje za turizam

Naziv projektnog prijedloga	Strateški pristup i znanje za turizam

Projektna odgovornost (pokretač/predloženi koordinator)	Koprivničko-križevačka županija i turističke zajednice		
Partneri (popis predloženih ili zainteresiranih partnera za projekt)	Vrsta organizacije (npr. javno tijelo, nevladina organizacija, sveučilište, institut, poduzeće)	Naziv organizacije (ako je poznat, koga bi htjeli ili tko bi bio zainteresiran)	Status (predloženi ili tko je pokazao interes)
	Županija	Koprivničko-križevačka županija	predloženi
	Turistička zajednica	TZG Koprivnica	predloženi
	Turistička zajednica	TZ Središnja Podravina	predloženi
	Općine		predloženi
	Organizacije iz privatnog sektora		predloženi
	Nevladine organizacije i udruge		predloženi
			predloženi
Ukupni predviđeni proračun u EUR	2.4 milijuna €		
Trajanje u mjesecima	12 18 24 30 36 48 više (dodaj)		
Sažetak projekta – najviše 10 redaka (navedite sažetak projekta – glavne izazove, ciljeve, aktivnosti i očekivane rezultate; kratka prezentacija projekta koja će se koristiti u svakoj komunikaciji o projektu kako bi se prezentirala glavna priča projekta; treba predstavljati kratak sažetak svih niže navedenih točaka)			
KKŽ ima dobro razvijene strateške dokumente i analize za budući razvoj turizma. U strateškim dokumentima smjer razvoja turizma jasno je definiran s fokusom na kulturnu i prirodnu baštinu i tradicije, kao i željeno pozicioniranje županije kao prepoznatljive i konkurentne destinacije. Cilj je razviti sveobuhvatno upravljanje destinacijom i osigurati provedbu strategija turističkog razvoja u KKŽ-u koje će dovesti do realizacije vizije i postizanja strateških i operativnih ciljeva u narednih 10 godina. Rezultati takvog projekta su sljedeći: 1. Pozicioniranje Koprivničko-križevačke županije kao relevantne turističke destinacije u Kontinentalnoj Hrvatskoj 2. Osiguranje statusa turizma kao ključnog razvojnog prioriteta u regiji i općinama 3. Definiranje jasnih ciljeva za turističko planiranje 4. Definiranje jasnog puta provedbe za postizanje zadanih ciljeva (tko, što, kako, kada, s kojim financijskim sredstvima) 5. Poboljšanje znanja i vještina javnih i privatnih ustanova koje djeluju u turizmu 6. Zadržavanje mladih i talentiranih građana u regiji otvaranjem zelenih radnih mjesta			

7. Privlačenje modernih posjetitelja koji traže odmor u netaknutoj prirodi uz autentične lokalne tradicije i gastronomiju

Pozadina projekta - najviše 10 redaka (*opišite razlog za izradu projekta; trenutnu situaciju u ciljnom području; probleme i potrebe ciljnih skupina i okoliša na koje se projekt odnosi itd.*)

KKŽ ima dobro razvijene strateške dokumente i analize za budući razvoj turizma. U strateškim dokumentima smjer razvoja turizma jasno je definiran s fokusom na kulturnu i prirodnu baštinu i tradicije kao i željeno pozicioniranje županije kao prepoznatljive i konkurentne destinacije.

Kako bi se postigli ovi ciljevi, mora se uspostaviti strateško partnerstvo, definirati prioritete i aktivnosti za postizanje zadanih ciljeva u pogledu poboljšanja kvalitete ponude, noćenja i potrošnje turista. Na slici niže u tekstu prezentiran je VICETS model za planiranje turističke strategije kojim se definiraju glavni aspekti u strateškom planiranju. Ovi aspekti prioriteta moraju biti u fokusu projekta kako bi provedba turističke strategije bila uspješna.

Glavni problemi koje ovaj projekt obrađuje jesu nedostatak kapaciteta provedbe, znanja i vještina za provedbu smjerova strateškog razvoja turizma.

Slika br. 10: Model VICETS za planiranje turističke strategije

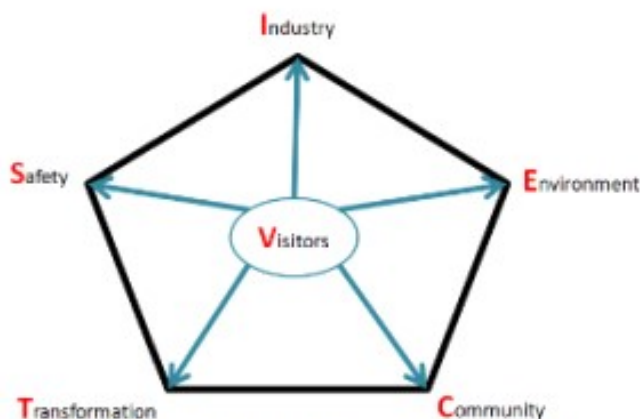

Figure 6: VICETS Model for Tourism Strategy Planning

A successful tourism strategy needs to identify how to:

- Welcome, involve and satisfy **V**isitors
- Achieve a profitable and prosperous **I**ndustry
- Engage and benefit host **C**ommunities
- Protect and enhance the local **E**nvironment
- Promote the industry **T**ransformation
- Entrench principles of visitor **S**afety

Izvor: Alat za turističko planiranje Republike Južne Afrike za lokalnu upravu, 2010., str. 21

Opći cilj projekta - najviše 5 redaka (*opišite glavni cilj projekta – dugoročni cilj/vizija projekta*)

Cilj je osigurati provedbu strategija za razvoj turizma u KKŽ-u čime će doći do realizacije vizije i postizanja strateških i operativnih ciljeva u narednih 10 godina (do 2030.)
Specifični ciljevi - najviše 5 specifičnih ciljeva (<i>navedite koji će se ciljevi realizirati provedbom projekta</i>)
Specifični ciljevi su: 1. Razvoj destinacijskog menadžmenta i turističkih partnerstva koji su zaduženi za provedbu strategije. 2. Utanačiti strateške i operativne ciljeve i prioritete uključujući sustav nadzora. Predlaže se da strateški pristup bude razvijen na temelju međunarodno priznatih standarda za razvoj održivog turizma (npr. standardi <i>Globalnog vijeća za održivi turizam</i> ili <i>Standardi zelenih destinacija</i>) 3. Poboljšanje znanja i vještina za održivi turizam s jasno definiranim obrazovnim programom za ustanove iz javnog i privatnog sektora. 4. Definiranje jasnog plana za provedbu prioriteta u turizmu.
Opis ciljnih skupina – oko 10 redaka (<i>navedite glavne ciljne skupine, na koji će se način okoristiti projektom, kako će biti uključene u projekt</i>)
Ciljne skupine uključuju dionike iz javnog i privatnog sektora u KKŽ-u. Primarne ciljne skupine su ustanove iz javnog sektora koje su zadužene za turističko planiranje i provedbu uključujući odgovorne osobe iz županijske uprave, turističkih zajednica, općina i drugih tijela. Moraju biti uključene u ciljeve od 1 do 4 koji su navedeni gore u tekstu. Idealno bi bilo da KKŽ osnuje krovnu organizaciju koja bi bila zadužena za jedinstveno upravljanje turizmom u KKŽ-u.   Sekundarne ciljne skupine su ustanove iz privatnog i civilnog sektora, npr. društva, nevladine organizacije i udruge, koje bi trebale biti uključene u konzultacije za provedbu strateških ciljeva i koje će nadopunjavati aktivnosti dionika iz javnog sektora. Trenutačno postoji trend za uspostavljanje tzv. upravnog vijeća u kojem će biti zastupljeni glavni dionici u turizmu u regiji.
Opis rezultata, aktivnosti i pristup - oko 20 redaka (<i>opišite sveobuhvatni pristup projekta – koje će se aktivnosti provesti kako bi se postigli ciljevi i na koji način</i>)
Rezultati ovakvog projekta su sljedeći: 1. Pozicioniranje Koprivničko-križevačke županije kao prepoznatljive turističke destinacije u Kontinentalnoj Hrvatskoj 2. Osiguranje statusa turizma kao ključnog razvojnog prioriteta u regiji i općinama 3. Definiranje jasnih ciljeva za turističko planiranje 4. Definiranje jasnog puta provedbe za postizanje zadanih ciljeva (tko, što, kako, kada, s kojim financijskim sredstvima)

5. Poboljšanje znanja i vještina javnih i privatnih ustanova koje djeluju u turizmu
6. Zadržavanje mladih i talentiranih građana u regiji otvaranjem zelenih radnih mjesta
7. Privlačenje modernih posjetitelja koji traže odmor u netaknutoj prirodi koji je obogaćen autentičnom lokalnom tradicijom i gastronomijom

5.2 Projektni prijedlog br. 2: Hlebine – centar naivne umjetnosti

Tablica br. 5: Projektni prijedlog br. 2: Hlebine – centar naivne umjetnosti

Naziv projektnog prijedloga	Hlebine – centar naivne umjetnosti		
Projektna odgovornost (pokretač/predloženi koordinator)	Muzej grada Koprivnice, Galerija naivne umjetnosti u Hlebinama		
Partneri (popis predloženih ili zainteresiranih partnera za projekt)	Vrsta organizacije (npr. javno tijelo, nevladina organizacija, sveučilište, institut, poduzeće)	Naziv organizacije (ako je poznat, koga bi htjeli ili tko bi bio zainteresiran)	Status (predloženi ili tko je pokazao interes)
	Javna galerija	Muzej grada Koprivnice, Galerija naivne umjetnosti u Hlebinama	predloženi
	Turistička zajednica	TZ Središnja Podravina	predloženi
	Privatna galerija	Galerija Ivana Generalića u Hlebinama	predloženi
	Općina	Općina Hlebine	predloženi
	Županija	Koprivničko-križevačka županija	predloženi
	Društva	Lokalni restorani, trgovine, OPG-ovi	predloženi
	Nevladine organizacije i udruge	Lokalne i regionalne udruge koje se bave kulturnom baštinom, umjetnošću, zanatima, tradicionalnom gastronomijom itd.	predloženi
Ukupni predviđeni proračun u EUR	4 milijuna €		
Trajanje u mjesecima	12 24 30 36 48 više (dodaj)		

Sažetak projekta – najviše 10 redaka (*navedite sažetak projekta – glavne izazove, ciljeve, aktivnosti i očekivane rezultate; kratka prezentacija projekta koja će se koristiti u svakoj komunikaciji o projektu kako bi se prezentirala glavna priča projekta; treba predstavljati kratak sažetak svih niže navedenih točaka*)

Turizam je jedan od glavnih razvojnih stupova Hleбина. Kao kolijevka naivne umjetnosti u Hrvatskoj, u selu i okolici nalazimo mnoge elemente koji predstavljaju ovu jedinstvenu kulturnu baštinu. Međutim, prezentacije i usluge moraju se značajno nadograditi i obogatiti kako bi privukle moderne posjetitelje iz specifične ciljne skupine ljubitelja naivne umjetnosti. Prema našem saznanju, selo nema smještajne jedinice i tradicionalnu gastronomsku ponudu. Najbliže smještajne jedinice nalaze se u gradu Koprivnici.

Kako bi Hlebine postale prepoznate kao kolijevka naivne umjetnosti, moraju se ostvariti sljedeći glavni ciljevi:

1. Prenamijeniti Galeriju naivne umjetnosti u Hlebinama u moderni posjetiteljski centar
2. Unaprijediti ponudu Galerija Ivana Generalića u Hlebinama
3. Razviti sustav raspršenih hotela u Hlebinama
4. Obrazovati lokalne stručnjake i mlade koji će raditi u području održivog turizma i kulturi
5. Povezati relevantne ustanove naivne umjetnosti
6. Razviti sveobuhvatni marketinški plan i provesti promociju na svjetskoj razini

Rezultati projekta:

1. Osiguranje prepoznatljivost Hleбина i KKŽ-a kao centra naivne umjetnosti u Europi i uspostava čvrstih veza s relevantnim kulturnim ustanovama na globalnoj razini
2. Prezentacija naivne umjetnosti i iskustava povezanih s umjetnošću u javnim i privatnim umjetničkim galerijama u Hlebinama (Galerija naivne umjetnosti u Hlebinama, Galerija Ivana Generalića i ostale) i drugim selima
3. Autentično lokalno iskustvo i gastronomija
4. Očuvanje tradicije, zadržavanje lokalnog stanovništva u regiji, otvaranje novih radnih mjesta
5. Privlačenje trendovskih, ciljnih posjetitelja čime dolazi do generiranja prihoda za lokalne pružatelje usluga

Pozadina projekta - najviše 10 redaka (*opišite razlog za izradu projekta; trenutačnu situaciju u ciljnom području; probleme i potrebe ciljnih skupina i okoliša na koje se projekt odnosi itd.*)

Selo Hlebine je poznata kolijevka naivne umjetnosti u Hrvatskoj. Smješteno na izvoru kajkavske naivne umjetnosti, dom je Galeriji naivne umjetnosti, dijelu Muzeja grada Koprivnice kao i drugim umjetničkim prostorima kao što je Galerija Ivana Generalića.

Kajkavska naivna umjetnosti je specifičan izraz kajkavštine u sjevernoj Hrvatskoj kroz likovnu umjetnost koja se javlja u prvoj polovici 20. stoljeća. Dok je jezgra kajkavštine bila tzv. Hlebinska škola koja je naziv dobila po skupini koja je djelovala u Hlebinama, sama se umjetnost proširila sjevernije u kajkavsko područje. Stalni postav galerije u Hlebinama uključuje **djela starih majstora** naivne umjetnosti: **Ivana Generalića, Franje Mrza, Mirka Viriusa, Ivana Večenaja** i drugih.

S arhitektonskog stajališta, galerija je lijep primjer modernog redefiniranja tradicionalne kajkavske drvene arhitekture. Korištenjem tradicionalnih materijala za gradnju, galerija je zadržala nježni, prirodni kajkavski duh koji prenose majstori kajkavske naivne umjetnosti u svojim slikama (Izvor: <https://kajkaviana-magica.eu/en/galerija-naivne-umjetnosti/>). Usprkos važnosti naivne umjetnosti, postoje mnoge prepreke koje se trebaju zaobići.

Problemi i izazovi:

- nedovoljna svijest i znanje o važnosti naivne umjetnosti u Hrvatskoj i šire
- potreba za obnovom i nadogradnjom infrastrukture
- nedostatak smještajnog kapaciteta, tematskih paketa, autentičnih iskustava i gastronomske ponude posjetiteljima
- nedostatak modernog marketinškog pristupa za privlačenje međunarodnih ljubitelja naivne umjetnosti
- nedostatak funkcionalnih veza s međunarodnim relevantnim centrima naivne umjetnosti.

Opći cilj projekta - najviše 5 redaka (*opišite glavni cilj projekta – dugoročni cilj/vizija projekta*)

Opći cilj projekta jest razvoj Hlebinama kao centra naivne umjetnosti u Hrvatskoj, razvoj individualizirane turističke ponude i uspostava bliskih veza s međunarodnim centrima naivne umjetnosti.

Specifični ciljevi - najviše 5 specifičnih ciljeva (*navedite koji će se ciljevi provesti provedbom projekta*)

Specifični ciljevi:

1. Prenamjena Galerije naivne umjetnosti u Hlebinama u moderni posjetiteljski centar
2. Unaprijediti ponudu Galerija Ivana Generalića u Hlebinama
3. Razviti sustav raspršenih hotela u Hlebinama
4. Obrazovati lokalne stručnjake i mlade koji će raditi u području održivog turizma i kulturi
5. Povezati relevantne ustanove naivne umjetnosti
6. Razviti sveobuhvatni marketinški plan i provesti promociju na svjetskoj razini

Opis ciljnih skupina– oko 10 redaka (*navedite glavne ciljne skupine, na koji će se način okoristiti projektom, kako će biti uključene u projekt*)

Glavna ciljna skupina jesu posjetitelji koji su zaljubljenici u naivnu umjetnost. Mora se provesti sveobuhvatna studija njihovih interesa i uzoraka putovanja koja će se uključiti u aktivnosti planiranja i marketinga. Oni također predstavljaju ispitne skupine za provjeru novo razvijene individualizirane i specijalizirane turističke ponude u Hlebinama i široj KKŽ. Cilj je također i povezati Hlebina s Muzejom naivne umjetnosti u Zagrebu i drugim lokacijama naivne umjetnosti.

Primarna ciljna skupina za provedbu projekta su javne i privatne ustanove u Hlebinama i KKŽ-u koje se bave kulturnim turizmom, tradicionalnim turizmom i povezanom turističkom ponudom, uključujući javne i privatne ulagače.

Opis rezultata, aktivnosti i pristupa - oko 20 redaka (*opišite sveobuhvatni pristup projekta – koje će se aktivnosti provesti kako bi se postigli ciljevi i na koji način*)

Rezultati projekta:

19. Osiguranje prepoznatljivosti Hlebina i KKŽ-a kao centra naivne umjetnosti u Europi i uspostava čvrstih veza s relevantnim kulturnim ustanovama na globalnoj razini
20. Prezentacija naivne umjetnosti i iskustava povezanih s umjetnošću u javnim i privatnim umjetničkim galerijama u Hlebinama (Galerija naivne umjetnosti u Hlebinama, Galerija Ivana Generalića i ostale) i drugim selima
21. Autentično lokalno iskustvo i gastronomija
22. Očuvanje tradicije, zadržavanje lokalnog stanovništva u regiji, otvaranje novih radnih mjesta
23. Privlačenje trendovskih, ciljnih posjetitelja čime dolazi do generiranja prihoda za lokalne pružatelje usluga

5.3. Projektni prijedlog br. 3: Povezivanje s prirodom – odmor u prirodi uz rijeku Dravu

Tablica 6: Projektni prijedlog 3: Povezivanje s prirodom – odmor u prirodi uz rijeku Dravu

Naziv projektnog prijedloga	Povezivanje s prirodom – odmor u prirodi uz rijeku Dravu		
Projektna odgovornost (pokretač/predloženi koordinator)	Koprivničko-križevačka županija		
Partneri (<i>popis predloženih ili zainteresiranih partnera za projekt</i>)	Vrsta organizacije (<i>npr. javno tijelo, neprofitna organizacija, sveučilište, institut, poduzeće</i>)	Naziv organizacije (<i>ako već znate koga vi želite ili tko je zainteresiran</i>)	Status (<i>predloženi ili tko je pokazao interes</i>)
	Županija	Koprivničko-križevačka županija	predloženi
	Turistička zajednica	TGZ Koprivnica	predloženi
	Turistička zajednica	TZ Središnja Podravina	predloženi
	Općine		predloženi
Organizacije iz privatnog sektora		predloženi	

	Nevladine organizacije i udruge		predloženi
Ukupni predviđeni proračun u EUR	min. 2 milijuna €		
Trajanje u mjesecima	12	24	30 36 48 više (dodaj)
Sažetak projekta – najviše 10 redaka (<i>navedite sažetak projekta – glavne izazove, ciljeve, aktivnosti i očekivane rezultate; kratka prezentacija projekta koja će se koristiti u svakoj komunikaciji o projektu kako bi se prezentirala glavna priča projekta; treba predstavljati kratak sažetak svih niže navedenih točaka</i>)			
Kao prioriteta u strateškim dokumentima Koprivničko-križevačke županije navedeni su turizam u prirodi, aktivnosti na otvorenom i cikloturizam, uz jasno definirane aktivnosti i prioritete, uključujući Strategiju razvoja cikloturizma za područje Podravine i Operativni plan razvoja cikloturizma Podravine i Prigorja. Potrebno je razviti projekt koji se temelji na provedbi i koji će se uhvatiti u koštac sa sljedećim izazovima: 1. Nedostatak integriranih turističkih proizvoda s međunarodnim učinkom koji kombiniraju različite oblike aktivnosti na otvorenom 2. Relativno niska razina infrastrukture za aktivnosti na otvorenom i cikloturizam 3. Nedostatak kombinirane ponude sa susjednim područjima, posebice Mađarskom 4. Nedostatak znanja u javnim i privatnim organizacijama za poboljšanje ponude aktivnosti na otvorenom i plasiranje proizvoda na tržište. 5. Nedostatak marketinga i promocije, uključujući sveobuhvatne marketinške materijale i karte, bilo elektroničke ili u tiskanom obliku. Opći cilj projekta je ponuditi posjetiteljima visokokvalitetni turistički proizvod za odmor uz rijeku Dravu. Rezultati projekta: 1. Osigurati obnovljene i nove jedinice za aktivnosti na otvorenom i cikloturizam koje će zadovoljiti zahtjeve modernih posjetitelja 2. Ponuda integriranih turističkih proizvoda na europskom tržištu koji kombiniraju aktivnosti na otvorenom, autentično lokalno iskustvo i gastronomiju 3. Privlačenje posjetitelja, sportaša i zaljubljenika u prirodu u netaknutu prirodu uz rijeku Dravu 4. Obuka pružatelja usluga kako bi se posjetiteljima osigurao visoki standard i iskreno gostoprimstvo 5. Otvaranje zelenih radnih mjesta			
Pozadina projekta - najviše 10 redaka (<i>opišite razlog za izradu projekta; trenutnu situaciju u ciljnom području; probleme i potrebe ciljnih skupina i okoliša na koje se projekt odnosi itd.</i>)			
Kao prioriteta u strateškim dokumentima Koprivničko-križevačke županije navedeni su turizam u prirodi, aktivnosti na otvorenom i cikloturizam, uz jasno definirane aktivnosti i prioritete koji su navedeni u Strategiji razvoja cikloturizma za područje Podravine i Operativnom planu razvoja cikloturizma Podravine i Prigorja.			

Potrebno je razviti projekt koji se temelji na provedbi i koji će se uhvatiti u koštac sa sljedećim izazovima:

1. Nedostatak integriranih turističkih proizvoda s međunarodnim učinkom koji kombiniraju različite oblike aktivnosti na otvorenom
2. Relativno niska razina infrastrukture za aktivnosti na otvorenom i cikloturizam
3. Nedostatak kombinirane ponude sa susjednim područjima, posebice Mađarskom
4. Nedostatak znanja u javnim i privatnim organizacijama za poboljšanje ponude aktivnosti na otvorenom i plasiranje proizvoda na tržište.
5. Nedostatak marketinga i promocije, uključujući sveobuhvatne marketinške materijale i karte, bilo elektroničke ili u tiskanom obliku.

Opći cilj projekta - najviše 5 redaka (*opišite glavni cilj projekta – dugoročni cilj/vizija projekta*)

Opći cilj projekta je ponuditi posjetiteljima visokokvalitetni turistički proizvod za odmor uz rijeku Dravu.

Specifični ciljevi - najviše 5 specifičnih ciljeva (*navedite koji će se ciljevi provesti provedbom projekta*)

Specifični ciljevi su:

1. Razviti integrirane turističke proizvode poštujući prirodne standarde zaštićenih područja i povratne informacije od posjetitelja kao i kombiniranje sportskih aktivnosti, aktivnosti na otvorenom i lokalnih tradicija.
2. Razviti infrastrukturu za cikloturizam i aktivnosti na otvorenom (biciklističke staze, odmorišta, signalizacija, sportski objekti).
3. Unaprijediti usluge koje će biti uključene u integrirane turističke proizvode: standard smještaja za bicikliste tzv. bed & bed, lokalna gastronomija i autentično iskustvo.
4. Povećati znanje i vještine pružatelja usluga.
5. Razviti i provesti marketinške i promotivne aktivnosti, uključujući razvoj mrežnih i van mrežnih alata za posjetitelje.

Opis ciljnih skupina – oko 10 redaka (*navedite glavne ciljne skupine, na koji će se način okoristiti projektom, kako će biti uključene u projekt*)

Primarna ciljna skupina su ljubitelji prirode i posjetitelji koji će posjetiti područje kako bi uživali u aktivnostima na otvorenom i biciklizmu uz rijeku Dravu.
 Tijela za provedbu i suradnju uključuju javne i privatne dionike koji trebaju unaprijediti ponudu i infrastrukturu uz rijeku Dravu.

Opis rezultata, aktivnosti i pristupa - oko 20 redaka (*opišite sveobuhvatni pristup projekta – koje će se aktivnosti provesti kako bi se postigli ciljevi i na koji način*)

Rezultati ovog projekta su:

30. Osigurati obnovu i izgradnju novih objekata za aktivnosti na otvorenom i cikloturizam koji će zadovoljiti potrebe modernih posjetitelja
31. Razvoj ponude integriranih turističkih proizvoda na europskom tržištu kombiniranjem aktivnosti na otvorenom, autentičnog lokalnog iskustva i gastronomije.
32. Privući posjetitelje, sportaše i zaljubljenike u prirodu u netaknutu prirodu uz rijeku Dravu.
33. Obrazovati pružatelje usluga kako bi se posjetiteljima osigurala visokokvalitetna turistička ponuda i istinsko gostoprimstvo
34. Otvaranje novih zelenih radnih mjesta
35. Pozicioniranje KKŽ-a na turističku kartu Europe.

U ovom poglavlju, predlažemo tri idejna projekta za koje smatramo da trebaju biti prioriteta na listi za provedbu u narednim godinama s ciljem osiguranja razvoja turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji. Sljedeće poglavlje fokusira se na temeljni i komplementarni dio za razvoj održivog turizma, odnosno analiziranje mogućnosti ulaganja u županiji.

6. Analiza mogućnosti ulaganja

U održivom turizmu, kombinacijom strateškog pristupa, znanja i vještina kao i odgovarajuće infrastrukture stvara se najbolja ponuda i zadovoljavaju potrebe zahtjevnih modernih posjetitelja. Stoga se ovo poglavlje fokusira na područje infrastrukture, analizirajući 57 lokacija u KKŽ-u koje imaju potencijal razvoja unutar turističke infrastrukture.

Prvo ćemo istaknuti ključne smjernice koje se moraju općenito razmotriti prilikom planiranja budućeg turističkog razvoja i mogućnosti ulaganja u županiji:

36. Regija treba razmotriti razvijanje **krovnog brenda na nacionalnoj ili međunarodnoj razini** (npr. unutar projekta Europske Amazone) i pozicionirati lokacije u KKŽ-u unutar tog brenda. Ključno pitanje koje se nameće je sljedeće: što je posebnost KKŽ-a unutar standarda lokacije Europske Amazone? (Ovi će se standardi obraditi unutar *Strategije Europske Amazone* za razvoj turizma). Koje su 3 najvažnije, posebne, jedinstvene značajke područja KKŽ-a koje bi se mogle istaknuti unutar krovnog brenda?

37. Ključno je razviti **priču i sveobuhvatno tumačenje koncepta za područje KKŽ-a** i tek onda svaku lokaciju zasebno razviti na način kojim će se uklopiti u širu priču područja. Svaka lokacija mora se specijalizirati unutar sveobuhvatnog koncepta.

38. KKŽ se treba promatrati kao destinacija u kojoj su pojedinačne lokacije/znamenitosti/mjesta od interesa ili ponuda **komplementarna** jedna drugoj, a ne konkurentna.

39. Osim obnove lokacija/objekata, ključ za marketinški uspjeh su **poslovni modeli** u pozadini svakog prijedloga (Nadilazi li javno financiranje? Postoje li povremene povratne informacije od gostiju?). Dobar pokazatelj je definiranje poslovnog plana za pojedinačnu lokaciju/aktivnost.

6.1. Analiza lokacija za ulaganje

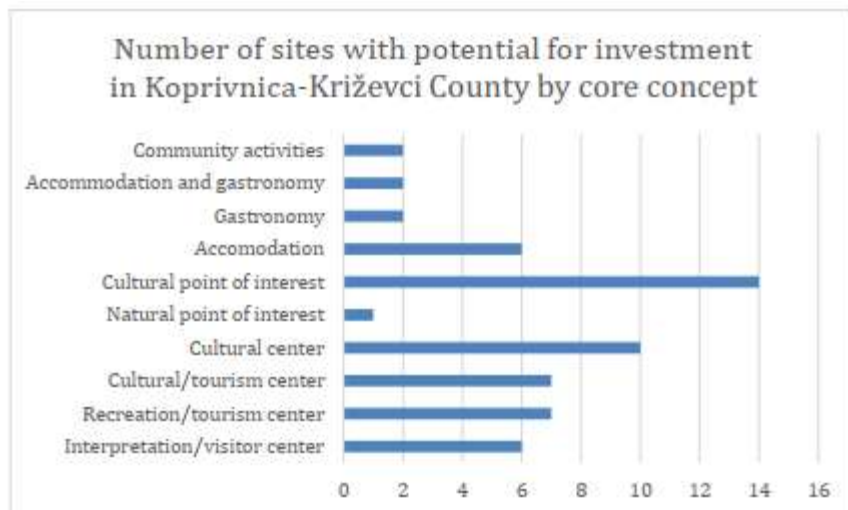
U svrhu detaljne analize mogućnosti ulaganja u Koprivničko-križevačku županiju pripremili smo tablicu s pitanjima o ključnim karakteristikama svake lokacije s potencijalom za ulaganje te smo tako prikupili informacije koje su prikazane u **Prilogu br. 1: Detaljna analiza lokacija za ulaganje u KKŽ-u**. Informacije smo prikupili od 19 upravnih jedinica u županiji: grad Koprivnica, grad Đurđevac i 17 općina te smo ocjenu svih lokacija prikazali u **Prilogu br. 2: Ocjena lokacija za ulaganje u KKŽ**.

Prikupili smo informacije o približno 57 lokacija koje smo analizirali sa stajališta sadržaja/priče i financijske održivosti. Identificirali smo temeljni koncept za svaku lokaciju te smo ih podijelili u skupine prema njihovim konceptima:

- Interpretacijski/posjetiteljski centar
- Rekreativni turistički centar
- Kulturni turistički centar
- Kulturni centar
- Mjesto od prirodnog interesa
- Mjesto od kulturnog interesa
- Smještaj
- Gastronomija
- Smještaj i gastronomija
- Aktivnosti zajednice.

Broj lokacija na temelju njihovih temeljnih koncepta prikazan je na Slici br. 11.

Slika 11.: Broj lokacija s potencijalom za ulaganje u Koprivničko-križevačkoj županiji prema temeljnom konceptu

Sljedeći kriterij bila je analiza održavanja zgrade. Na temelju stanja zgrade, rezultati su sljedeći:

- loše stanje: 12
- prosječno stanje: 28
- dobro stanje: 7
- nije zgrada: 10

Što se tiče analize lokacije, zgrade se nalaze:

- u većem gradu (s više od 20.000 stanovnika): 5
- u manjem gradu (između 3.000 i 20.000 stanovnika): 4
- u selu (do 3.000 stanovnika): 38
- izolirani objekt: 10

Analizom je utvrđeno kako je većina lokacija smještena u selima, deset od njih su izolirani objekti, pet se nalazi u većem gradu (Koprivnica) i četiri u manjem gradu (Đurđevac).

Dok 10 lokacija nema zgrada, 47 lokacija je s postojećim zgradama. 60 % postojećih zgrada je prosječnog stanja, 36 % je u lošem stanju, a samo je 15 % njih dobro održavano.

Ključni postojeći/planirani koncepti većine lokacije vezani su uz područje kulture: 14 mjesta od kulturnog interesa, 10 kulturnih centara i 7 centara kulturnog turizma. Postoje planovi za 7 centara rekreacijskog turizma, 6 interpretacijskih/posjetiteljskih centara, 6 smještajnih jedinica, 2 objekta koji nude i smještaj i gastronomiju, 2 gastronomski objekta, 2 lokacije za aktivnosti zajednice i jedno mjesto od prirodnog interesa.

Prevladavanje ključnih kulturnih koncepata i njihova koncentracija u selima ili izoliranim područjima usklađeno je s nacionalnim i strateškim ciljevima razvoja turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji koji su usmjereni uglavnom na razvoj baštinskog i kulturnog turizma i odmora u ruralnim područjima.

Postoji i zadovoljavajuća količina ključnih koncepata koji se odnose na cilj razvoja sportskog i cikloturizma (centar za rekreacijski turizam) i nekoliko njih koji se odnose na cilj razvoja gastro i eno turizma. Međutim, iako postoje potencijalne lokacije za ulaganje u gotovo svakom selu u županiji, razina privlačnosti ulaganja nije ista za sve jer se u obzir treba uzeti i gospodarska održivost planiranog ulaganja. Glavni uvjeti jesu ulaganje u ciljeve koji imaju potencijal postati financijski samoodrživi u relativno kratkom vremenu. Ključni čimbenici koji pridonose ekonomskoj održivosti lokacije su:

- jedinstvenost: dobra priča, jedinstvene značajke, disruptivan karakter
- poslovni model
- poslovni plan
- vremenski okvir
- tim.

S obzirom da u ovom trenutku nemamo podataka o poslovnom modelu, poslovnom planu, vremenskom okviru i timu, u našoj smo se analizi uglavnom fokusirali na jedinstvenost same lokacije. Stoga je važno istaknuti da brojne lokacije s istim ili vrlo sličnim temeljnim konceptom u relativno malom području neće biti gospodarski održive, posebice ako uzmemo u obzir da je preko pola zgrada (53 %) na lokacijama u prosječnom ili lošem stanju što znači da je potrebno značajno ulaganje za njihovu obnovu. Analiza je također pokazala kako su neke lokacije prikladnije za lokalnu uporabu, odnosno uporabu od lokalne zajednice, dok druge imaju priličan potencijal za razvoj turizma (na nacionalnoj ili globalnoj razini).

Najčešće teme koje bi se trebale ugraditi u zajedničku priču su:

- naivna umjetnost (galerije, muzeji, rodne kuće umjetnika)
- gastronomija (vino, sir, proizvodi od koprive, tradicionalni kolači: kolač od oraha, požiraki, zlevanka, podravska mazanica, bregofska pita)
- tradicionalni zanati (umjetnost izrade medenjaka, pletenje, izrada i igra s činelama, umjetnost ukrašavanja pisanica, ivanečki vez, tkanje)
- povijest (renesansa, secesija, etnografske zbirke)
- prirodna baština (ušće Mure u Dravu, Rezervat Đurđevački pijesci, Šumski rezervat Crni jarki, Regionalni park Mura-Drava, područje ekološke mreže Natura 2020, Ornitološki rezervat Veliki Pažut)
- pripovjedaštvo (bogata lokalna mitologija, mnoge lokalne legende)
- cikloturizam (povezivanje s biciklističkom stazom Europska Amazona, EuroVelo, biciklistička ruta uz rijeku Dravu itd.).

Na temelju analize postojećeg stanja i ulaganja, kao i postojećih trendova u turizmu, razradili smo ključne smjernice za planiranje ulaganja u turizam u Koprivničko-križevačkoj županiji:

- uvijek treba sagledati „širu sliku“ – kako se ulaganje uklapa u krovni brend/priču destinacije i u sam okoliš
- jedinstvenost – koje su jedinstvene značajke ulaganja koje će biti mamac za posjetitelje
- suradnja – povezivanje dionika i ponude područja u iznimnu priču

- pristup – obratite pažnju na pristup, željezničku i cestovnu povezanost i javni prijevoz lokacije za potencijalne posjetitelje
- upoznajte svog ulagača – utvrdite prioritete nacionalnih i EU programa financiranja, motive privatnih ulagača itd.
- gospodarska održivost – kako će lokacija postati financijski samoodrživa

7. Analiza ulaganja: Ušće Mure u Dravu – Halasz Čarda kao potencijalne lokacije za ulaganje s društvenim učinkom

Na temelju analize mogućnosti ulaganja u prethodnom poglavlju, odabrali smo nekoliko lokacija koje predstavljaju potencijal za privatno ulaganje ili ulaganje s društvenim učinkom. U ovom poglavlju obradili smo detaljnu analizu ulaganja za jednu od tih lokacija.

Lokacije unutar KKŽ-a s najboljim potencijalom za privatno ulaganje jesu sljedeće:

1. Ušće Mure u Dravu – Halasz Čarda (općina Legrad)
2. Ribički dom u Botovu u kombinaciji sa željezničkim mostom (općina Drnje)
3. Jezero Šoderica (općine Legrad i Drnje)
4. Lokacije unutar Hlebina – potencijal za razvoj kulturnog turizma i raspršenog hotela (općina Hlebina)
5. Stara škola u Šemovcima kao kuća baštine (općina Virje).

Prijedlog ulaganja koje je KKŽ opisala pod nazivom ***Ušće Mure u Dravu – Halasz Čarda*** odabrano je za daljnju obradu i ocijenjeno je kao najprikladniji prijedlog za financijske ulagače, posebice za jednu brzo rastuću zajednicu financijskih ulagača, ***ulagača s društvenim učinkom***.

U ovom ćemo poglavlju detaljnije obraditi potencijal Halasz Čarde za privlačenje ulagača s društvenim učinkom kao i uspostaviti korake za pokretanje postupka interakcije sa zajednicom ulagača s društvenim učinkom i pokretanje pregovora. Objasniti ćemo pojedinačni slučaj nakon prezentacije općeg **pristupa za planiranje regionalnog razvoja** čime se omogućuje najbolji uvid u prijedlog ulaganja.

7.1. Ključne značajke zajednice ulagača s društvenim učinkom i veza s Halasz Čardom

Ulaganja s društvenim učinkom su ulaganja koja za cilj imaju generiranje pozitivnog, mjerljivog društvenog i okolišnog utjecaja uz financijski povrat. Ulaganja s društvenim učinkom mogu se napraviti i na **razvijenim tržištima i na tržištima koja se tek razvijaju** i ciljaju niz povrata od ispod tržišne do tržišne stope što zavisi o strateškim ciljevima ulagača. Rastuće tržište ulaganja s društvenim učinkom nudi kapital kojim ćemo se **uhvatiti u koštac s najaktualnijim svjetskim izazovima**

u sektorima kao što su održiva poljoprivreda, obnovljivi izvori energije, konzervacija, mikrofinanciranje i povoljne i dostupne osnovne usluge uključujući smještaj, zdravstvenu skrb i obrazovanje¹.

Slika br. 12: Ključni elementi ulaganja s društvenim učinkom

Ukratko, ulagači s društvenim učinkom traže poslovne mogućnosti koje generiraju dobit i koje istovremeno daju predviđeni učinak, što drugim riječima znači da ulagači s društvenim učinkom načelno podupiru promjenu ekonomske paradigme na održivost na razini nositelja kapaciteta lokalnog/regionalnog područja s elementima pravednih i/ili poštenih poslovnih odnosa.

Stoga je ključno razumjeti da ulagači s društvenim ulaganjem načelno traže ulaganja:

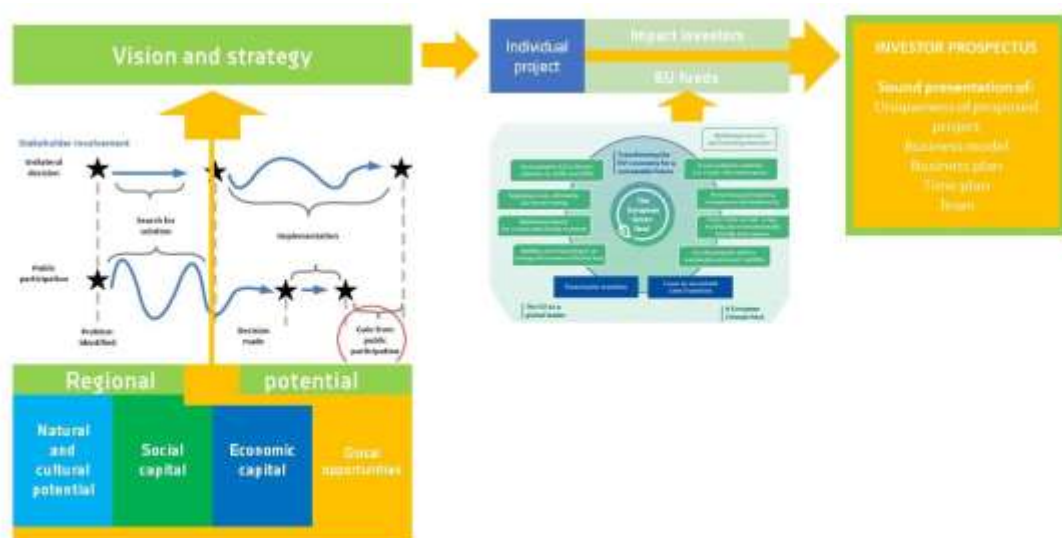
1. koja su ugniježđena u lokalni/regionalni potencijal i koja su temeljni dio općeg plana regionalnog razvoja i koja su kao takva podruprijeta drugim provedivim i komplementarnim projektima, a koje financira regija (kohezijski fondovi, drugi EU fondovi, bilateralna pomoć ...)

Ovdje je evidentna potreba projekta da bude usklađen s općim planom regionalnog razvoja, budući da opći razvoj jest i bit će fokusiran na nadolazeće EU financijsko razdoblje koje se temelji na transformativnom razvojnom karakteru EU-a.

2. koji imaju potencijal za kapitaliziranje na mogućnostima globalnog razvoja, uključujući sektorske i razvojne trendove
3. kojima se prikazuje potencijal uspostave trenda koji proizlazi iz jedinstvenosti ili jedinstvenog potencijala koji se može razviti i/ili
4. koja pokazuju otpornost na ekstremne okolnosti čime postaju preteča u tom pogledu.

¹ Svi citirani odjeljci preuzeti su iz: Rodin J., Brandenburg M. (2014.): The Power of Impact Investing: Putting markets to Work for Profit and Global Good. Wharton School Press, 2014.

Slika br. 13: Priroda projekta kojeg traže ulagači s društvenim učinkom i optimalni proces za razvoj projekata

7.2. Kako se Halasz Čarda uklapa u okvir odabira ulagača s društvenim učinkom

Kako bi se ocijenio potencijal **Halasz Čarde**, obradit ćemo njezin potencijal u pogledu očekivanja ulagača s društvenim učinkom.

Kako smo utvrdili u prethodnom potpoglavlju, ulagači žele razumjeti kako ćete poduprijeti njihovo ulaganje. Ovo se prvenstveno odnosi na probleme osiguranja stanja kojim se omogućuje provedba projektnog prijedloga što je navedeno u stupcu *Napomene*.

Projekti podrške uglavnom se odnose na isporuku sadržaja, programa i aktivnosti. Takvi projekti također zahtijevaju, primjerice, prostorne ili zemljopornabne intervencije u vezi s regionalnom upravom. Ovo se također može odnositi na uspostavu usluga podrške za klijente.

Projekti izvedbe uglavnom se odnose na temeljnu komunalnu infrastrukturu, ceste i pristup, komunikacije, vodoopskrbu, gospodarenje otpadom, osiguravajući pritom legalnost i pravo pristupa za ulagače.

Tablica br. 7: Potencijal Halasz Čarde u pogledu očekivanja ulagača s društvenim učinkom

Očekivanja ulagača s društvenim učinkom	Potencijal Halasz Čarde	Napomene
Jedinstveni elementi područja koji podupiru početno ulaganje	Potencijal prirodne i kulturne jedinstvenosti Ušće dviju rijeka Zaštićeno područje Natura 2000	Moguća je provedba nekoliko projekata kojima se povećava privlačnost u pogledu identifikacije i objedinjavanja

	<i>Dio rezervata biosfere koji se sastoji od 5 država</i> Ornitološki rezervat Netaknuta priroda	prirodne i kulturne baštine u jedinstvenu, regionalnu ponudu za posjetitelje/turiste.
	Infrastruktura <i>Povezanost (željeznički i cestovni pristup)</i> <i>Područje koje je namijenjeno turističkim i rekreacijskim aktivnostima na temelju predmetnog prostornog plana</i> Društveno-ekonomski potencijal <i>Blizina urbanog područja za pružanje temeljnih usluga posjetiteljima/turistima</i> <i>Potencijal za razvoj ekološke samoodržive opskrbe uključujući lokalne proizvođače</i> <i>Potencijal za integraciju s lokalnom zajednicom na sljedećim razinama:</i> 40. Roba i pružanje usluga 41. Uključenost lokalnih dionika u razvoj sveobuhvatnog koncepta/programa područja	Nekoliko odgovarajućih primjera projekata: NATREG – upravljanje prirodnim vrijednostima i zaštićenim područjima kao mogućnost za održivi regionalni razvoj Veze prirode - očuvanje prirode uporabom pristupa upravljanja održivim turizmom Iako je pristup omogućen, preferiraju se projekti koji će osigurati lakši pristup s nekoliko prijevoznih sredstava, npr. autobusom, e-biciklom, iskorištavanjem postojećeg željezničkog pristupa sve kako bi se izradila predviđena ponuda područja.
Elementi partnerstva	Veliki potencijal za pružanje podrške ambiciji ulagača s komplementarnim projektima koje financira EU s ciljem osiguranja: 42. Konceptualnog poravnanja u pogledu održivosti, zelenog poslovanja, zaštite prirode i zelenog gospodarstva	Uspostava partnerstva s potencijalnim ulagačem također zahtijeva spremnost lokalnih vlasti da podrže ulagača u provedbi njegove vizije i projekta razvijanjem zajedničkih projekata različitih od vrste navedene u gornjem odjeljku u kasnijoj fazi suradnje.
Tim	Osim u slučaju u kojem je predmet ulagača s društvenim ulaganjem samo postojeća zgrada,	

Interreg

Danube Transnational Programme

Amazon of Europe Bike Trail

	preporuka je da upravitelj bude politički neovisan čije su mjerilo izvedbe poslovni ciljevi ugniježđeni u regionalnoj strategiji. Ova osoba mora koordinirati aktivnosti između ulagača i regija/općina.	
Poslovni model	Kako je predloženo na Slici br. 13, mora se razviti jasan poslovni model za ulagača koji će sadržavati barem sljedeće elemente: 43. Prijedlog poslovnog slučaja za pojedinačnu infrastrukturu; u ovom slučaju postojeće zgrade 44. Plan razvoja neposrednog okruženja; najbolje da fokus bude na granicama Nature 2000 45. Strateški plan za regionalni razvoj, definiranje prioriteta društveno-gospodarskog i infrastrukturnog razvoja koji će biti u službi početnog ulaganja. 46. Sve ovo mora se prezentirati u brošuri ulaganja.	Područje se treba razvijati korištenjem ispitne metodologije zbog svog višenamjenskog karaktera i nekoliko značajki kojima lokacija ulazi u uži izbor za razvoj u skladu s budućim razvojem turizma na globalnoj razini.

7.3. Daljnji koraci

Kako bi se ispunili zahtjevi za privatne ulagače s društvenim učinkom, KKŽ može razviti dva moguća pristupa koji se razlikuju u sljedećem:

1. pristup: Mogućnost ulaganja. Kod ovog pristupa, KKŽ je zadužena za razvoj poslovnog modela i poslovanja, zajedno s okruženjem funkcionalnog područja te ga ponuditi za ulaganje.

- Prednosti pristupa: veća kontrola nad ulaganjem u pogledu sveobuhvatnog razvoja područja kao i poslovne strane aktivnosti
- Nedostaci pristupa: većinu posla mora obaviti regija dok je ulagač uglavnom ograničen na ulaganje u infrastrukturu

2. pristup: Mogućnost razvoja. Kod ovog pristupa, KKŽ treba pokazati kako razumije motivaciju ulagača s društvenim učinkom i ponuditi ne toliko konkretan poslovni plan koliko okvir mogućnosti koji proizlazi iz jasne regionalne razvojne strategije.

- Prednosti pristupa: privlačenje šireg kruga ulagača zbog otvorenih mogućnosti za zajednički razvoj, potencijal za veća ulaganja i duže obveze
- Nedostaci pristupa: takav otvoreni postupak vrlo jednostavno može skrenuti s kursa i oduzeti mnogo vremena i dovesti do propuštanja različitih mogućnosti za provedbu projekata izvedbe

U ovom dokumentu, na temelju iskustava iz osposobljavanja koja su organizirana s dionicima i na temelju ukupnog dojma kojeg smo stekli iz šire turističke ponude KKŽ-a, predlažemo sljedeće korake:

- **PRVI KORAK: Ocjena regionalne razvojne strategije u vezi s turističkom razvojnom strategijom** kako bi se osigurala veza projekata podrške i projekata izvedbe koji se trebaju razraditi kao podrška projektu Halasz Čarde. Posebna se pažnja treba usmjeriti na točan plan za osnovnu potpornu infrastrukturu u pogledu daljnje sukladnosti (lokalna samoopskrba, politika nula otpada...)

- **DRUGI KORAK: Donošenje odluke o prirodi potencijalne suradnje s ulagačem s društvenim učinkom,** odabirom ili strategije ulaganja ili strategije razvoja. Ovo se treba napraviti nakon PRVOG KORAKA, u kojem će kako regija tako i ulagač u kasnijim fazama, dobiti jasnu sliku o svim aktivnostima. Odluku će biti lakše donijeti usporedbom potrebnih aktivnosti s aktualnim kapacitetom (ili potencijalom za njihovo povećanje, npr. koliko resursa ima općina ili regija za upravljanje područjem u pogledu održivog poslovanja).

- **TREĆI KORAK: Priprema brošure ulaganja** koja barem mora uključivati sljedeće:

- jasan opis jedinstvenosti predloženog projekta, poslovnog modela, poslovnog plana, vremenskog okvira i tima.

7.4. Nacrt plana brošure

Kao podrška daljnjem razvoju sadržaja, navodimo ključne elemente i opću strukturu svake kategorije brošure ulaganja koja se treba dalje razviti u pogledu sadržaja. Idealno bi bilo da se to odradi u suradnji s dionicima kako je i predloženo u pristupu planiranja općeg regionalnog razvoja na stranici 42.

Elementi jedinstvenosti: isticanje udaljene no ipak dostupne netaknute prirode koja se nalazi u prvom svjetskom Rezervatu biosfere u kojem sudjeluje pet država. Krenite na avanturu okruženi legendama.

Poslovni model: morate odlučiti tražite li ulagača ili partnera (za zajedničko razvijanje).

U slučaju ulaganja, poslovni model mora se manje-više fokusirati na financijski povrat i mora poštivati opće dogovore o npr. utjecaju koji će predviđeni plan imati na okoliš.

U slučaju partnerstva, najbolji je pristup osnovati novu pravnu osobu koja će upravljati međusobno dogovorenim aktivnostima razvoja. U tom slučaju, u skladu s regionalnom razvojnom strategijom, uspostaviti će se mješoviti pothvat gdje će regionalna tijela podržati ulagača s ciljem maksimiziranja učinaka kohezije i EU fondova, dok će privatni ulagač osigurati novac i ulaganja koja se ne mogu osigurati kohezijom i/ili drugim EU financijskim shemama.

Poslovni slučaj: dok poslovni model definira opći pristup partnerstvu, moguće je da postoje i pojedinačni elementi ovog partnerstva koji nisu za ostvarivanje profita ili koji imaju nisku stopu povrata, čime ulagačima nisu toliko zanimljivi. U tom slučaju, imamo dvije opcije:

1) U skladu s općim poslovnim modelom, svako ulaganje zasebno se ocjenjuje u pogledu uvjeta financiranja i poslovanja kao primjerice profitni centar, što predstavlja temelj za utvrđenje obveze upravljanja i održavanja. Ovime se omogućuje zajedničko upravljanje projektima no ipak zasebno financiranje pojedinačnih projekata. Ako se slijedi ovaj model, preporuča se kompenzacijski fond koji je strukturiran na način da se određeni postotak operativne dobiti raspodjeljuje za neprofitne aktivnosti.

2) Postoji opća podjela ulaganja/projekata u kojoj javni partner nudi tzv. javnu infrastrukturu, okvir razvoja(ograničenja), a privatni partner kapitalizira s poslovne strane i provodi projekte unutar okvira. Ovo je složenija opcija kojom se s jedne strane omogućuje veća kontrola s javne strane, a s druge strane otežava se precizna raspodjela projekata od interesa.

Zaključno, na temelju iskustva koja smo stekli na radionicama s lokalnim dionicima i sveukupne privlačnosti područja, smatramo kako bi optimalni pristup bio mješoviti pothvat koji će generirati dobit uz uvjet da se regija obveže izraditi jasan okvir budućeg razvoja područja koji se fokusira na privlačenje poslovnog partnera za upravljanje poslovnom stranom projekta.

8. Zaključci

Cilj ovog Akcijskog plana je analiza mogućnosti razvoja turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji uzimajući u obzir tri aspekta održivosti: društveno-kulturni aspekt, uključujući znanje i vještine, gospodarski aspekt, uključujući mogućnosti financiranja i okolišni aspekt. Na temelju analize potencijala, naš cilj je bio predložiti put za dalje kako bi se osiguralo ispunjenje ciljeva za razvoj turizma u županiji do 2030.

Metodologija za postizanje rezultata podijeljena je u 3 koraka:

1. Analiza postojećeg stanja i analitički rad
2. Radionice i prikupljanje povratnih informacija putem upitnika i terenskog posjeta
3. Ocjena prikupljenih informacija i priprema preporuka, projektnih prijedloga i pregled ulaganja.

Zaključci analize postojećeg stanja prikazali su kako su strateški dokumenti i na nacionalnoj i na regionalnoj razini dobro obrađeni. Vizije, ciljevi i smjernice postavljene su u pravom smjeru, ali trebaju se primijeniti u praksi u onoj mjeri u kojoj će se postići dugoročni, izvanredni rezultati. Stoga, će se razviti i provesti strateški pristup, osnovati odgovorno tijelo i uspostaviti uske veze s dionicima kao i konkretniji projekti i djelovanja kako bi se povećala konkurentnost turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji.

Analiza ključnih stupova razvoja pokazala je da prioritete u narednom desetljeću moraju biti usmjereni na:

1. Odjeljak za strateško planiranje: prioritiziranje glavnog fokusa razvoja i planiranje specifične infrastrukture
2. Odjeljak za provedbu: partnerstva u turizmu i projektiranje
3. Odjeljak za nadzor izvedbe: pokazatelji izvedbe

Nadalje, prikazali smo financijske mehanizme koji omogućuju provedbu turističkih razvojnih projekata. Ključni prioriteti bit će financirani kombinacijom nacionalnih, EU i privatnih fondova. Što se tiče EU financiranja, razni aspekti planiranja u turizmu dobro se uklapaju u svih pet EU ciljeva: pametnija, zelenija, povezanija, društvenija Europa bliža svojim građanima. Nacionalnim, centraliziranim i decentraliziranim EU mehanizmima mogu se financirati projekti iz području ulaganja u novu i obnovljenu infrastrukturu i zgrade, znanje i vještine, kulturnu i prirodnu baštinu, okoliš i klimatske promjene.

Kombinacijom nekoliko stupova razvoja, predložili smo tri strateška projekta koji će utabati put turističkom razvoju županije i koji bi trebali imati najveći prioritet za razvoj turizma u KKŽ-u:

1. Strateški pristup i znanje za turizam, razvoj KKŽ-a kao destinacije s jasnom vizijom, upravljačkim tijelom i cjelovitim turističkim proizvodima uz podršku nadležnih javnih i privatnih ustanova

2. Hlebine – centar naivne umjetnosti, značajno poboljšanje ponude javnih i privatnih galerija u kombinaciji s jedinstvenim iskustvima za ciljnu skupinu ljubitelja naivne umjetnosti uz jaku povezanost s centrima naivne umjetnosti na globalnoj razini

3. Povezivanje s prirodom – odmor u prirodi uz rijeku Dravu, razvoj visokokvalitetnih proizvoda na otvorenom i proizvoda cikloturizma za zaljubljenike u prirodu i sportaše koji žele uživati u netaknutoj prirodi na obalama Drave, uključujući razvoj moderne sportske infrastrukture i jak marketing, također unutar projekta Europska Amazona.

Uz fokus na potencijalne lokacije za ulaganje, analizirali smo 57 lokacija u 17 općina i dva grada te smo razradili njihov potencijal razvoja kao turističke lokacije. Naša je preporuka da prvo županija razvije krovnu priču koja će se temeljiti na glavnim elementima baštine i tek onda odabere mali broj ključnih lokacija (najviše 3 do 5) za koje će razraditi priču koju će predstaviti na međunarodnom tržištu. Priča i njezine specifične značajke predstavljat će jedinstvene elemente područja i osigurati će dugoročnu gospodarsku održivost.

Način pristupanja takvom razvoju obrađen je na primjeru ulagača s društvenim učinkom za koje smo odabrali lokaciju Halasz Čarde na ušću Mure u Dravu. Ovaj je lokacija jedinstvena u Europi, a županija je može dalje razvijati kao potencijal razvoja ili ulaganja što pak ovisi o odabranom poslovnom modelu i tipu suradnje s ulagačem.

Zaključno, na temelju analize potencijala za turistički razvoj, očigledno je da razvoj turizma mora pratiti planiranje nacionalnog i regionalnog razvoja. Regionalni razvoj mora osigurati glavne uvjete za razvoj turizma, uključujući poboljšanje infrastrukture (prijevoz, resurse, gospodarenje otpadom) kao i društvenu i gospodarsku podršku znanju (obrazovni sustav) i prosperitet za lokalno stanovništvo.

Štoviše, kad turizam bude jedan od ključnih prioriteta, ključno je definirati granice destinacije unutar zadane upravne jedinice, po mogućnosti na razini županije ili na razini nekoliko općina, kao što je Srednja Podravina. Nakon definiranja destinacije, mora se osnovati tim koji će njome upravljati i odabrati pozadina planiranja kako bi se razvila sveobuhvatna strategija i jasni ciljevi. Unutar tog okvira, razvit će se ograničeni broj integriranih turističkih proizvoda koji će imati podršku na svim razinama. Na temelju naše ocjene, predlažemo kulturni turizam i aktivnosti na otvorenom.

Poznato je kako često precijenimo što se može napraviti u jednoj godini i podcijenimo ono što se može napraviti u desetljeću. Stoga, ako se vratimo na početak, ključno je imati jasan dugoročan plan i malim koracima svaki dan koračati ka njegovom ispunjenju. Na taj će način Koprivničko-križevačka županija postati kompetentan i prepoznatljiv turistički brend u Kontinentalnoj Hrvatskoj do 2030.